

मधेशको पहिलो 'क' वर्गको राष्ट्रिय दैनिक

छिटो र सर्वाधिक बित्री हुने

जनकपुर टुडे

Janakpur Today Daily

www.ejanakpurtoday.com

जनकपुर
टुडेको सम्पर्क नं.
९८५४०२६०२५,
९८०१६२६०२६,
०४१-५९११०१
विज्ञापनको लागि मात्र
jtodaynews@gmail.com

वर्ष २६

अंक २३३

२०८१ साल माघ ५ गते शनिबार (18 January, Saturday, 2025)

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५१-

मधेश आन्दोलनको १८ वर्ष: एजेण्डा पूरा हुन बाँकी

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । मधेश आन्दोलनको बलमा सरकारमा पटक पटक सहभागी भएर पनि मधेश आन्दोलनको एजेण्डा अझैसम्म पूरा नभएको भन्दै मधेश केन्द्रित दलहरू आन्दोलनको अलाप गर्न छाडेका छैनन् । तर १८ वर्षसम्म विभिन्न महत्वपूर्ण राज्यको विभिन्न जिम्मेवारीदेखि प्रदेश सरकारको नेतृत्वमा रहेका मधेश केन्द्रित दल जालभेल र सत्ता दौडधुपमा करिब दुई दशक बिताए पनि एजेण्डाले मूर्त रूपमा लिन सकेको छैन ।

१८ वर्षमा मधेश केन्द्रित दलहरूमा विभिन्न कितामा विभाजित हुने र नयाँ दल गठन गर्ने प्रक्रियाको अन्त्य भएको छैन ।

मधेश आन्दोलनको बलमा स्थापित भएको संघीयता आफ्नै देन रहेको दाबी गर्दै आएका जनता समाजवादी पार्टी नेपालका अध्यक्ष उपेन्द्र यादवले आफूले आन्दोलन गरेको कारण मधेशमा संघीयता स्थापना भएको दाबी गरे । तर मधेश आन्दोलनको औचित्य र एजेण्डाबारे भने खासै बोल्न अचेल चाहदैनन् । बरु उनी अझै

पनि मधेश प्रदेशमा आफ्नो पार्टी नेतृत्वको सरकार बनाउन जालभेल र षडयन्त्रका लागि प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली नजिक भएका छन् ।

पूर्व उपप्रधानमन्त्रीसमेत भइसकेका अध्यक्ष यादवले मधेश आन्दोलनकैकारणकरिब ३४ प्रतिशत महिला स्थानीय तहदेखि संसदसम्म समावेशी भएको बताउँछन् । उनले अझैसम्म पनि मधेश आन्दोलनको आधारभूत माग मात्रै पूरा भएको जिकिर गर्छन् । उनले मधेशमा अझै पनि विभेद र भेदभाव कायमै रहेको बताए ।

प्रतिनिधिसभा सदस्यको निर्वाचनमा नराम्ररी पराजित भएका पूर्वमन्त्री राजेन्द्र महतोले आफ्नो असन्तुष्टि पोख्दै लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी नेपालबाट अलग भइ राष्ट्रिय

मुक्ति पार्टी नेपाल गठन गरी अध्यक्ष बनेका छन् । विभिन्न कालखण्डदेखि गणतन्त्रसम्मका मन्त्री बनेका अध्यक्ष महतोले मधेशीले अझैसम्म पनि आफ्नो पहिचान नपाएको दाबी गरे । उनले मधेश प्रदेशको नाम राख्न सके पनि मधेश आन्दोलनको अधिकांश एजेण्डा पूरा नभएको बताए ।

लोसपा नेपालका अध्यक्ष महन्थ ठाकुरले मधेशको अधिकार र पहिचानका लागि वर्षौदेखि लडे पनि राज्यबाट सुनुवाइ नभएको बताए । उनले भने, 'हामी संविधान जारी भएकै दिनदेखि संशोधनका लागि आन्दोलन शुरू गरेको हो, त्यसका लागि हालसम्म पनि संघर्ष गरिरहेका छौं, तर राज्यको तर्फबाट कुनै सुनुवाइ भएको छैन ।'

जानकी आँखा अस्पतालको बेथिति उजागर

नियमानुसार मापदण्ड पूरा गरी सञ्चालन गर्नुपर्ने छानबिन समितिको ठहर

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । मधेश प्रदेश सरकारले गठन गरेको उच्चस्तरीय छानबिन समितिले जानकी आँखा अस्पताललाई विधिसम्मत रूपमा सञ्चालनका लागि प्रदेश सरकारमातहत ल्याउन प्रतिवेदन बुझाएको छ ।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले गठन गरेको चार सदस्यीय उच्चस्तरीय छानबिन समितिले ८ पृष्ठ लामो प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्दै जानकी आँखा अस्पताल जनकपुरधाम तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी धनुषामा भएको बेथिति, अराजकता स्वेच्छाचारी र नीतिगत तथा आर्थिक अनियमितता भएको ठहर गरेको छ ।

सो अस्पतालको कर्मचारी भर्ना बहुवा र नियुक्ति प्रक्रिया विधिसम्मत नगरी मनोमानी ढंगबाट नियुक्ति भर्ना गर्ने गरेको, बहालवाला कर्मचारीलाई जबर्जस्ती हटाउने प्रयास गरेको, औषधि तथा अन्य सामग्री खरिद गर्दा प्रक्रिया नपुऱ्याइ आर्थिक अनियमितता गरेको र अस्पताल मापदण्ड विपरीत सञ्चालनमा रहेको सो छानबिन समितिले सार्वजनिक प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ ।

अस्पताल सञ्चालन गर्दा नियम कानुन पालना नगरेको, औषधि तथा चरमा पसल सञ्चालन गर्दा आर्थिक अनियमितता तथा सेवाग्राही विरामीहरूसँग महगोमा चरमा विक्री वितरण गरी आर्थिक अनियमितता तथा

प्रचलित कानुनको उल्लंघन गरेको, नेपाल सरकारको राजस्व हिनामिनाजस्ता गम्भीर अपराध गरेको, जानकी आँखा अस्पतालको सञ्चालन नियमावली तथा आर्थिक र प्रशासनिक विनियमावली विपरीत कार्य गरी रहेको देखिएको उच्चस्तरीय छानबिन समितिका संयोजक डा. प्रमोद यादवले जानकारी दिए ।

जानकी आँखा अस्पताल तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी धनुषा शाखाको व्यवस्थापक पदाधिकारीहरूले ऐन नियम विपरीत कार्य गरेको ठहर समेत सो छानबिन समितिले गरेको छ ।

बुँदे कारबाहीका लागि सिफारिस गरेको उनले बताए ।

संघस्था दर्ता ऐन २०३४ को दफा १० बमोजिम स्थानीय अधिकारीलाई जानकी आँखा अस्पतालको हिसाब जाँचबुझ गराउन निर्देशन दिने र हिसाब, गर्दा अस्पतालको सम्पत्ति हिनामिना भएको पाइएमा विगो असुल गर्न निर्देशन दिनुपर्ने, प्रदेश संस्था दर्ता ऐन २०७९ को दफा ८ (२) ४ बमोजिमको संस्थाको हिनामिना गरेको सम्पत्ति फिर्ता गराउन लगाइ उपदफा ४ बमोजिम कारबाही हुनुपर्ने, प्रदेश संस्था दर्ता ऐन २०७९ को दफा ११ ३०

४ र १३ बमोजिमको कारबाही गर्नुपर्ने, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी अन्तर्गत जानकी आँखा अस्पताल जनकपुरधामभित्र रहेको व्यवस्थापकीय एवम् अन्य समस्या तथा बेथितिबिरुद्धमा लामो समयदेखि चलिरहेको संघर्षको शिलशिलामा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले गठन गरेको छानबिन समितिको प्रतिवेदन बमोजिम नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय स्वास्थ्य संस्था स्थापना, सञ्चालन तथा स्तरीय मापदण्डसम्बन्धी निर्देशिका २०७० बमोजिम अस्पताल दर्ता नभएको तथा स्थायी लेखा नम्बरसमेत नरहेको अस्पताल दर्ता नभएसम्मका लागि जानकी आँखा अस्पताललाई प्रदेश सरकारको आफ्नो मातहतमा ल्याइ नियमानुसार मापदण्ड पूरा गरी सञ्चालन गर्नुपर्ने र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी धनुषा जिल्ला शाखाको आर्थिक, प्रशासनिक तथा विविध विषयवस्तु छानबिन गर्न तालुकदार संघ तथा प्रदेशस्तरीय मन्त्रालय वा निकायबाट छानबिन समिति गठन गरी प्रक्रिया अगाडि बढाउन सो समितिले सिफारिससमेत गरेको छ ।

सो छानबिन समितिको संयोजक डा. यादव, सदस्य सचिवमा सन्तोष ठाकुर, सदस्यहरूमा जयकुमार राउत, सिकिला मिया र उमेश कुमार यादव रहेका थिए ।

मधेश प्रदेशको राजधानी सांस्कृतिक नगरी
जनकपुरधाम स्थित होटल

ANJANI SUITE

विशेषताहरू

- ◆ लक्जरीरुम रुमहरू
- ◆ ठूलो पार्किङ
- ◆ जनकपुरधामको रमणीय दृश्य देखिने रुफटप रेष्टुरेन्ट
- ◆ EV चार्जिङ स्टेशनको व्यवस्था
- ◆ मल्टीक्वजन रेष्टुरेन्ट, पार्टी हल, कन्फेन्स हल
- ◆ विमानस्थलबाट पिकअप एण्ड ड्रपको व्यवस्था

सम्पर्क
९८५४०३०५०२, ९८५४०२७५२९
हनुमान मार्ग, कपालमोचनी सर, जनकपुरधाम-८, धनुषा

जाडोमा लिनुपर्ने सावधानीहरू

पानी प्रशस्त पिउने

शरीरमा पानीको मात्रा प्रशस्त भएमा विसोले गर्दा रगत बाक्लो हुने जोखिम कम हुन्छ ।

Warm Up गर्ने

शारीरिक व्यायाम सुरु गर्नु भन्दा अघि शरीरलाई सक्रिय बनाउने अनि व्यायाम सुरु गर्ने ।

हिडाइको गति कम गर्ने

विसोमा मुटुमा जोखिम घटाउन हिडाइको रिपड कम गरेर, हिडाइको अवधि बढाउनु सुरक्षित उपाय हुन्छ ।

मदिरा र चुरोट सेवन नगर्ने

जाडो महिनामा मुटुमा हुने असरलाई मदिरा तथा धूम्रपानले भन्नु बढाउने हुनाले यसको प्रयोग नगर्नु राम्रो हुन्छ ।

विसो हावा र पानी परेको बेलामा बाहिर व्यायाम गर्न निस्कनु हुँदैन ।

सुगर, प्रेसर, कोलेस्ट्रॉलको राम्रो नियन्त्रण

जाडो महिनामा प्रेसर सुगर र कोलेस्ट्रॉलको स्तर बढ्ने हुनाले यसको जाँच र नियन्त्रण गर्न जरूरी छ ।

घेरे विल्लो खानेकुरा नखाने

जाडोमा कोलेस्ट्रॉल बढ्ने हुनाले घेरे विल्लो, फ्राई, पार्टी, भोजको बेलामा सतर्क हुनुपर्दछ ।

विसोमा हिडदा छाती दुख्नु

मुटु रोगको प्रमुख लक्षण ब्लनप्लव विसोमा बढी देखिन्छ र यस्तो छ भने डाक्टरलाई देखाउन जरूरी हुन्छ ।

औषधिको नियमित प्रयोग

मुटुरोग, प्रेसर, सुगर, कोलेस्ट्रॉल आदिको औषधि नटुटाईकन नियमित खानु पर्छ ।

व्यायामको बेलामा विसोबाट सुरक्षा

यसको लागि पर्याप्त लुगा लगाएर विशेष गरेर टाउको, कान, हात छोपेर हिड्नु पर्छ ।

शहीदनगर नगरपालिका
यदुकहा, धनुषा, मधेश प्रदेश

भृकुटीमण्डपमा फर्निचर एक्सपो सुरु

काठमाण्डु। नेपाल उड फर्निचर तथा होम टेक्सटाइल अन्तराष्ट्रिय प्रदर्शनीको दसौँ संस्करण शुक्रबारदेखि भृकुटीमण्डपमा सुरु भएको छ । प्रदर्शनीमा नेपाल, भारत, चीन लगायत मुलुकका काठजन्म उत्पादक क्षेत्रका एक सयभन्दा बढी कम्पनीका विभिन्न ब्राण्डहरू प्रदर्शनीमा राखिएका छन् ।

उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री दामोदर भण्डारीले प्रदर्शनीको उद्घाटन गर्दै मुलुकमा उद्योग स्थापना हुन नसक्दा स्वरोजगारका लागि प्रदान गरिएका तालिममा गरिएको लगानीबाट लाभ लिन नसकिएको बताउनुभयो । उहाँले सरकारले विभिन्न प्राविधिक तालिम प्रदान गरे पनि तत्काल रोजगारी प्राप्त गर्न नसक्दा लगानीको लक्ष्य र प्रतिफल प्राप्त गर्न नसकिरहेको अवस्थामा काठजन्म उद्योगले त्यस्ता जनशक्तिको सदुपयोग गर्न आवश्यक रहेको धारणा राख्नुभयो ।

मन्त्री भण्डारीले भन्नुभयो, “सीप प्राप्त जनशक्तिलाई साना उद्योग खोल्न सरकार, निजीक्षेत्र र बैकलगायत वित्तीय संस्थाले सहयोग गर्नुपर्छ । उद्योग क्षेत्रमा नयाँ प्रविधि र उपकरण भित्र्याउन सातै प्रदेशको सदरमुकाममा यस्ता प्रदर्शनी आयोजना गरिनुपर्छ, जसबाट स्वरोजगार हुन सहयोग पुग्छ ।”

विदेशमा प्रयोग भएका नवीनतम प्रविधि नेपाल

तारादेवी सम्मान शाह, रसाइली र तीर्थकुमारीलाई

काठमाण्डु । तारादेवी फाउन्डेसनले यस वर्षको ‘तारादेवी सम्मान’ तीन जनालाई प्रदान गर्ने भएको छ । संस्थाका अध्यक्ष दीपक केसीको अध्यक्षतामा बसेको बैठकले गीतकार चाँदनी शाह (मरणोपान्त), सञ्जीतकार सिके रसाइली र गायिका तीर्थकुमारीलाई उक्त सम्मान प्रदान गर्ने निर्णय गरिएको फाउन्डेसनका कोषाध्यक्ष रमेश थापाले जानकारी दिनुभयो । सम्मानका साथ ताम्रपत्र, दोसल्ला र जनही रु २५ हजार रहेको छ ।

विसं २०७४ मा स्थापित फाउन्डेसनले यसअघि १२ स्रष्टालाई सम्मान गरिसकेको छ । स्वर किन्नरी तारादेवीको स्मृति दिवसका दिन यही माघ ९ गते उक्त सम्मान दिइनेछ । दस वर्षको उमेरदेखि गीत गाउन थाल्नुभएकी गायिका तारादेवीले करिब तिन हजार पाँच सय गीतमा स्वर र सञ्जीत दिनुभएको थियो । रासस

भित्र्याउने, उद्योग व्यवस्थापन गर्ने र नेपालका कच्चापदार्थको प्रयोग गरी उत्पादन गरिएका वस्तुहरू विदेश निर्यातका लागि सहजीकरण गर्ने उद्देश्यले मेला आयोजना गरिएको जनाइएको छ । “विदेशी कम्पनीले काठजन्म सामग्री उत्पादनमा प्रयोगमा ल्याएका नवीनतम प्रयोगबारे एकै थलोबाट नेपाली उद्यमीले जानकारी प्राप्त गर्न सक्नु भन्ने उद्देश्यले प्रदर्शनी आयोजना गरिएको छ । यसले हाम्रा उत्पादनको बजार प्रवर्द्धनमा समेत टेवा पुग्नेछ”, मिडिया स्पेस सोलुसनका प्रबन्ध निर्देशक सुजल भट्टाराले भन्नुभयो, “हाम्रो अर्थतन्त्र उत्साहजनक ढङ्गले अघि बढ्न नसकिरहेको परिस्थितिमा नेपाली उद्योगलाई कसरी माथि लैजान सकिन्छ भनी जानकारी दिने प्रदर्शनी सफल हुने अपेक्षा गरिएको छ ।” प्रदर्शनीमा

काठजन्म उत्पादन प्लाइउडदेखि घर, होटल, रेस्टुरेन्ट र महलका ढोका, भ्याल, भन्ड्या तथा अन्य फर्निचर र सजावटका सामग्री उत्पादन कम्पनीका एक सयभन्दा बढी कक्ष छन् । प्रविधि हस्तान्तरणसहितको लक्ष्य लिइ आयोजना गरिएको प्रदर्शनीमा निःशुल्क प्रवेशको व्यवस्था गरिएको छ । तीनदिने प्रदर्शनीमा करिब ३० हजार दर्शकले अवलोकन गर्ने आयोजकको अपेक्षा छ ।

दुग्ध विकास संस्थानले तियो ३१ वर्षको सम्पत्ति कर

काठमाण्डु । दुग्ध विकास संस्थानले काठमाडौँ महानगरपालिकालाई ३१ वर्षको सम्पत्ति कर एकैपटक तिरेको छ। गत पुस २८ गतेको मूल्याङ्कनबमोजिम संस्थानले रु एक करोड दुई लाख ८७ हजार नौ सय २६ सम्पत्ति कर महानगरलाई तिरेको हो । महानगर-२६ सचिव केदार रिमालका अनुसार संस्थानले आर्थिक वर्ष २०४९/५० देखि आव २०८१/८२ सम्मको घरजग्गा/सम्पत्ति कर बुझाएको हो । संस्थान सँ ह त सरकारका स्वामित्वमा

निर्माण अर्थात् मानेर त्यसपछिको अवधिदेखि घरजग्गा/सम्पत्ति कर गणना हुने व्यवस्था रहेको राजस्व विभागका प्रमुख दीपक अधिकारीले जानकारी दिनुभयो । प्रमुख अधिकारीले भन्नुभयो, “पत्राचारपछि करदाताहरू सम्पर्कमा आउने क्रम सुरु भएको छ । यो सकारात्मक पक्ष हो । आर्थिक ऐनले गरेको बक्यौता कर असुलीसम्बन्धी व्यवस्थाबमोजिम राजस्व असुल गरिनेछ ।” ऐनबमोजिम कर दाखिला नगर्ने करदातालाई राजस्व विभाग वा वडा

भएका १२ वटा व्यावसायिक सङ्घसंस्थालाई कर दाखिला गर्न महानगरको राजस्व विभागले यसअघिने पत्राचार गरिसकेको छ । महानगरले जारी गरेको राजस्व ऐन, २०७५ तथा आर्थिक ऐनले सम्पत्ति करको दररेट तथा सङ्कलन प्रक्रियाबारे व्यवस्था गर्दै आएको छ । जसअनुसार नक्सापास भएको दुई वर्षलाई

कार्यालयले पहिलो पटक ३५ दिनको समय तोकी पत्र, इमेल, वा म्यासेजमार्फत जानकारी गराउने उहाँको भनाइ छ । समय अपुग भएर थप समय माग गरेमा राजस्व विभागका प्रमुखको सिफारिसमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले बढीमा १० दिनसम्म अर्थात् थप गर्नसक्ने व्यवस्था रहेको जनाइएको छ । रासस

जलवायु न्यायका लागि सगरमाथा संवाद : वनमन्त्री शाही

काठमाण्डु । वन तथा वातावरणमन्त्री ऐनबहादुर शाही ठकुरीले जलवायु न्यायसम्बन्धी विषय अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा पु-याउने उद्देश्यले सगरमाथा संवाद आयोजनाको तयारी गरिएको बताउनुभएको छ । राष्ट्रिय मानवाधिकार आयोगले शुक्रबार यहाँ आयोजना गरेको स्वच्छ वायु अधिकार र जलवायु न्यायसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनको तयारी बैठकमा

सकन्छु भन्ने विषयमा जोड दिइएको बताउनुभयो । विभिन्न १० मन्त्रालयका सचिवस्तरीय उपस्थिति र काठमाडौँ तथा ललितपुर महानगरपालिकाका कार्यकारी प्रमुखहरूको सहभागितामा लामो समयपछि ‘काठमाडौँ उपत्यकाका लागि वायु गुणस्तर व्यवस्थापन कार्ययोजना २०७६’ को बैठक सम्पन्न भएको उहाँले जानकारी गराउनुभयो । उक्त कार्ययोजनाको मुख्य उद्देश्य

उहाँले सम्मेलनका लागि आवश्यक सहयोग गर्न मन्त्रालय तयार रहेको उल्लेख गर्नुभयो । बैठकमा उठाइएका विषयहरू स्वच्छ वायु, जलवायु न्याय र मन्त्रालयका लागि अत्यन्त महत्त्वपूर्ण रहेको उहाँको भनाइ थियो । उहाँले उपलब्ध अवसर र स्वच्छ प्राविधिको उपयोग गरेर नेपालले अन्य देशले गरेका गलती नदोहो-याई स्वच्छ र दिगो विकासको मार्ग अपनाउन

काठमाडौँ उपत्यकामा वायु प्रदूषणको रोकथाम र नियन्त्रण गरी नागरिकलाई स्वच्छ र स्वस्थ वातावरणमा बाँच्न पाउने अधिकार सुनिश्चित गर्नु रहेको उहाँले स्पष्ट पार्नुभयो । मन्त्री शाहीले हाल वन मन्त्रालयले सबै मन्त्रालयको सहभागितामा जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी १० वर्षे योजना राष्ट्रिय निर्धारित योगदान (एनडिसी) बनाउने तयारीमा रहेको जानकारी गराउनुभयो । रासस

एकै दिन दुई दुर्घटना हुँदा दुईको मृत्यु

टुडे समाचारवाता जनकपुरधाम । धनुषाको विभिन्न दुई स्थानमा शुक्रबार भएको छुट्टाछुट्टै सडक दुर्घटनामा दुई जनाको मृत्यु भएको छ । शुक्रबार बिहान जनकपुरधाम-ढल्केबरसडकखण्डको क्षीरेश्वरनाथ नगरपालिकास्थित महेन्द्रनगरमा कारले ठक्कर दिएपछि मोटरसाइकलको मृत्यु भएको छ । जनकपुरधाममा टाट ढल्केबरतर्फ जाँदै गरेको ज ८ प ३६१५ नम्बरको मोटरसाइकललाई सोही दिशातर्फ जाँदै गरेको बा १३ च १२९२ नम्बरको कारले

ठक्कर दिँदा मोटरसाइकलमा सवार मिथिला नगरपालिका २, राधेपुर घर भएका २५ का नामेन्द्र मण्डलको घटनास्थलमै मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय धनुषाले जनाएको छ । मोटरसाइकल ठक्कर दिएर ढल्केबरतर्फ भाग्दै गरेको अवस्थामा सो कारसहित चालक काभ्रेका पाँचखालका ३३ वर्षीय रोशन अधिकारीलाई पक्राउ गरी कारबाही प्रक्रिया सुरु गरेको धनुषा प्रहरीका प्रवक्तासमेत रहेका प्रहरी नायब उपरीक्षक बरुण सिंहले जानकारी दिए । त्यस्तै शुक्रबार बिहान जनकपुरधामस्थित बलवा टोलमा

एक टक्को ठक्करले पैदल यात्रीको मृत्यु भएको छ । दुर्घटनामा महोत्तरी गाउँपालिका-५ स्थित गोरिगामा घर भएका ६० वर्षीय सत्यनारायण साहको घटनास्थलमै मृत्यु भएको उनले बताए । मध्यमा परिक्रमा सडक हुँदै बलवा टोलतर्फ जाँदै गरेको ना ६ ख ४५३७ नम्बरको टुकले पैदलयात्री वृद्धलाई ठक्कर दिएको थियो । दुर्घटनापछि टुकसहित चालक मिथिला नगरपालिका-११ का ४१ वर्षीय शिवकुमार थामीलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको जनाइएको छ ।

पेट्रोलियम पदार्थ अन्वेषण: नमुना लिएर प्राविधिक टोली चीन फर्कियो

काठमाण्डु । दैलेखको भैरवी गाउँपालिका-१ जलजलेमा पेट्रोलियम पदार्थ अन्वेषणको ‘ड्रिलिङ’ कार्य सम्पन्न भएसँगै निस्किएको नमुना लिएर प्राविधिक विज्ञ टोली चीन फर्किएको छ । गत वैशाख २३ गतेदेखि सुरु गरिएको ड्रिलिङ कार्यबाट भेटिएको नमुना लिएर विज्ञ टोली चीन गएको हो । खानी तथा भूगर्भ विभागका भूगर्भविद् प्रकाश लुईटेलले चार हजार १३ मिटर गहिरोसम्म ड्रिलिङ कार्य सकिएसँगै त्यसबाट आएका नमुना ‘स्याम्पल’ लिएर चीनको प्राविधिक टोली फर्किएको बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “विज्ञहरूले चार हजार एक सय तीन सय मिटर गहिरोसम्म खन्दा दुई/दुई मिटरको फरकमा गहिरोबाट गिट्टी र बालुवाको नमुना सङ्कलन गरिएको थियो । प्राप्त नमुनालाई सङ्कलन गरी सोर्स

रक, रिजर्भ वायर रक र सिल रक थप अध्ययनका लागि मालवाहक गाडीमा लुवानि गरेर टोली चीन फर्किएको ।” पेट्रोलियम पदार्थको अन्वेषणका लागि गरिएको ड्रिलिङ कार्य सकिएपछि केसिड र सिमेन्टको काम सकिएको भूगर्भविद् लुईटेलले बताउनुभयो । उहाँले पेट्रोलियम पदार्थको अन्वेषणका लागि चीनबाट आएको ३५ जनाको प्राविधिक टोलीमध्ये १५ जना मात्र जलजलेमा रहेका र अन्य सबै फर्किएको जानकारी दिनुभयो । तीन महिनापछि उखनका लागि म्यास भण्डारण र प्रशोधनको काम अगाडि बढाउन सकिने उहाँले बताउनुभयो । भूगर्भविद् लुईटेलले भन्नुभयो, “पहिलो चरणमा चिनियाँ प्राविधिकहरूले दैलेखको स्थलगत अध्ययन गरेर पेट्रोलियम

पदार्थ हुनसक्ने सम्भावित ठाउँ पत्ता लगाएका थिए । त्यसैका आधारमा ड्रिलिङका लागि रिड हाउस निर्माण गरी काम सुरु भएको थियो । खानी भेटिएपछि त्यसको आर्थिक विश्लेषण हुने र त्यसपछि मात्र उत्पादनको आवश्यक काम अगाडि बढ्ने छ ।” दैलेखको शिरस्थान नाभस्थान पाटुका स्थानमा तीन वर्षभित्र पेट्रोलियम पदार्थको अनुसन्धान सक्ने गरी चिनियाँ सरकारसँग नेपाल सरकारले सन् २०१९ फेब्रुअरी २८ मा सम्झौता गरेको थियो । सुरुआतमा तीन वर्षभित्र तीन चरणमा काम सक्नेगरी सम्झौता भए पनि कोरोना महामारीका कारण सम्झौताअनुसार काम हुन सकेको थिएन । चीन सरकारको रु दुई अर्ब ५० करोड अनुदानमा पेट्रोलियम पदार्थको अन्वेषण गरिएको हो । रासस

नयाँ नम्बरबाट फोन र नयाँ ‘आइडी’बाट मेल आउँछ ? सावधान !

काठमाण्डु । तपाईंलाई कुनै नयाँ खालको नम्बरबाट फोन आउने गरेको छ ? वा कुनै नयाँ इमेल आइडीबाट प्रलोभन दिने खालका सन्देशहरू आइरहेका छन् ? यदि आइरहेका छ भने सावधान ! त्यस्ता इमेल वा नम्बरबाट आएका सन्देश तथा कुराकानीमा विश्वास नगर्नुहोला । त्यसले तपाईंलाई घरबार विहीन समेत बनाउन सक्छ ।

नेपाल प्रहरी, साइबर ब्यूरोका प्रवक्ता, प्रहरी उपरीक्षक दीपक राज अवस्थी त्यसरी आएको फोन उठाउन र त्यस्ता इमेलको विश्वास नगर्न तथा प्रतिक्रिया नदिन आग्रह गर्नुहुन्छ । त्यसरी अपरिचित व्यक्तिले भनेका तथा अपरिचित इमेलबाट आएका सन्देशको भर पर्दा र प्रतिक्रिया जनाउँदा मानिसहरू ठगिएकाले यसतर्फ विशेष सावधानी अपनाउन उहाँले आग्रह गर्नुभएको हो ।

प्रहरी उपरीक्षक अवस्थीले पछिल्लो समय साइबर ब्यूरो लगायत नेपाल प्रहरीका विशिष्टीकृत कार्यालयहरू र नेपाल प्रहरीको उच्च अधिकारीहरूको नाम तथा दर्जा प्रयोग गरी विभिन्न व्यक्तिहरूलाई चेतवनी युक्त इमेलहरू प्राप्त भएको जस्ता गुनासोहरू नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय, साइबर ब्यूरोमा प्राप्त भएकाले यसतर्फ ब्यूरोको समेत गम्भीर ध्यानकार्षण भएको बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, “नेपाल प्रहरी साइबर ब्यूरो लगायत अन्य प्रहरी कार्यालयहरूबाट

पठाइएको भनिएका यस्ता इमेलहरू नक्कली भएकाले यस प्रकृतिका मेलहरूको विश्वास नगर्न साथै कुनै प्रतिक्रिया नदिन सम्पूर्ण महानुभावहरूमा विनम्र अनुरोध छ ।” त्यसरी आएका इमेलका सम्बन्धमा आवश्यक अनुसन्धान भइरहेको तथा कुनै शक्यता लागेमा ब्यूरोको आधिकारिक वेबसाइट cyberbureau.nepalpolice.gov.np मा रहेका सम्पर्क नम्बरहरू र इमेलमार्फत जानकारी गराउन सबैमा अनुरोध गरिएको छ । रासस

मोटरसाइकल हरायो

मेरो निम्न ब्यवहार भएको जिल्ला सर्लाही हरिपुरवा न.पा. वडा नं. ०६, नारीठा चौकको घरेबाट मिति २०८१/१०/०१ गते करिब राति १२:०० बजे म.प्र. ०२-००८- प ५९९७ नम्बरको कालो सेतो रंगको ईन्जिन नं. JA05EGR9E00659 चैचिस नम्बर MBLJAW092R9E00480 को Hero कम्पनीको Super Splender 125 cc रहेको मोटरसाइकल हराएकोले फेला पार्नु हुने महानुभावले नाजिकको प्रहरी चौकी अथवा तलको ठेगानामा खबर गरिदिनु हुन अनुरोध छ ।

नाम: **आविश कुमार यादव**
 ठेगाना: हरिपुरवा न.पा.-६, (सर्लाही)
 मो. नं. ९८४४२४०५९६, ९८६२३१२०२२

ज्योतिष-मार्गदर्शन
प्रसिद्ध ज्योतिषगुरु ई बिबेक

मेघ:कार्यक्षेत्रमा लाभका अवसरहरू प्राप्त हुनेछन्।
 वृष : एकाग्रताको साथमा मेहनत गर्नुभयो भने परिणाम अवश्य राम्रो आउनेछ।
 मिथुन:तपाईंको कार्य समीतिमा सुधार हुनेछ।
 कर्कट:कार्यक्षेत्रमा व्यवधान आउन सक्छ।
 सिंह:प्रतिकूल समय अन्तकूल बन्दै जानेछ।
 कन्या:तपाईंको इच्छाको मान राखिनेछ।
 तुला:शुभचिन्तकहरूको सहयोगले रोकिएको कार्य हुनेछ।
 वृश्चिक: चुनौतीको सामना गर्दा चोटपटकको सम्भावना समेत रहेको छ। धर्मकर्ममा रुचि बढ्नेछ।
 धनु:आफ्नैहस्तसँ बसेर भविष्यको लागि दीर्घकालीन योजनाहरू बनेछन्।
 मकर:लामो समयदेखि रोकिएको काम सम्पादन हुनेछ र मान प्रतिष्ठामा वृद्धि हुनेछ।
 कुम्भ:मनमा नैतिक र कर्तव्य भाव उत्पन्न हुनेछ।
 मीन:आर्थिक दृष्टिकोणले समय सामान्य रहेको छ।

गुरुजीसङ्ग जन्मकुण्डली हस्तरेखा परामर्श लागि
9812005378

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

जनकपुरधाम ०४१

बारुण यन्त्र	५२००११	विद्युत फ्यूज शाखा	५१००३४, ५१००३५
प्रहरी (हप्टीइलाइन)	४२००९९, ४२०२९९, १००	साह केबुल	५२४७२२
एम्बुलेन्स (रेडक्रस)	१०२	जानकी केबुल	५२३७२८
एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज)	५२६०९०, ५२६०९१	म्याक्स टीभी	०४१-५१००९७, ९८०१६६८६५२
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब)	९८०४८५१२६	नगर सेफ्टी टैंक सफाई सेवा	५२१२६२
अञ्चल अस्पताल	५२००३३	मुजेलिया प्रहरी चौकी	५२०७५०
जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचोक	५२५०११, ५२५०१९	सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	५२७२९३, ५२७८००
नेपाल शिक्षक संघ (एम्बुलेन्स)	९८०१६४४४५५, ९८५४०२८२२६	बुद्ध एयर	५२५०२२
जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चोक	५२५३४१	यति एयरलायन्स, शिवचोक	५१०३०१/५१०३०२
रक्तसंचार (रेडक्रस)	५२०८७०	होटल मानकी	९८५८९३३३, ९८५८९३३४
ॐ शक्ति अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र (एम्बुलेन्स)	९८५४०२७४३४	होटल रामा	५२००५९, ५२३८५४
कृष्णा नर्सिङहोम	५२९१९८	वेलकम होटल	९८०१६२००६५, ९८०१६२००६४
विरेन्द्र डेन्टल हेल्थ केयर	५२८४३७	गौतम होटल, बर्दिबास	०४४-५५००३४
आँखा अस्पताल	५२०३९७	जलेश्वर अस्पताल	०४४-५२००७०
रेडियो टुडे (९१ मेगाहर्ज)	९८०१६२६०२६	प्रहरी (जलेश्वर)	०४४-५२०००९
एयर पोर्ट	५१००५८, ५१००५२	एम्बुलेन्स (जलेश्वर)	०४४-५२०१००
		विद्युत (जलेश्वर)	०४४-५२००६६, ५२०१६६

जानकी मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
 बिहान पूजा आरती : ०७:३० बजे
 बिहान ढोका बन्द : १२:०० बजे
 अन्न क्षेत्र : मिश्रक भोजन
 दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे
 सन्ध्या पूजा आरती:सँभ्रमा : ०७:३० बजे

राम मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
 मंगल आरती : ०७:३० बजे
 महापसाद भोग : १२:०० बजे
 दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०३:३० बजे
 सन्ध्या पूजा आरती सँभ्रमा : ०७:०० बजे
 रात्रि भोग : ०९:०० बजे
 पट बन्द : ०९:१५ बजे

विगत केहि दिनदेखि अचानक बढेको शितलहरीले जाडो बढ्दा जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका र डिभिजन वन कार्यालयले जनकपुरधाम नगरको विभिन्न चौकमा दाउरा वितरण गरेपछि आगो ताप्यै सर्वसाधारण ।

‘नेपाली प्राविधिज्ञ विश्वव्यापी प्रतिस्पर्धा गर्न सक्षम छन्’

काठमाण्डु । भौतिक पूर्वाधार तथा यातायातमन्त्री देवेन्द्र दाहालले नेपाली प्राविधिज्ञहरूले विश्वव्यापी रूपमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्षम रहेका बताउनुभएको छ ।

पुलचोक इन्जिनियरिङ कलेजमा सिभिल इन्जिनियर विद्यार्थी समाज (सेस) ले शुक्रवारदेखि सुरु गरेको सिभिल इन्जिनियरिङ प्रदर्शनी ‘आधार’ को उद्घाटन गर्दै उहाँले विश्वका नवीन प्राविधि र अनुसन्धानमा नेपाली प्राविधिज्ञहरूले उल्लेखनीय नतिजा ल्याउने गरेको भन्दै निराश हुने अवस्था नरहेको बताउनुभयो । मन्त्री दाहालले नेपाली प्राविधिकको ज्ञान र सीपलाई अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता दिलाउने प्रक्रियासमेत सुरु

भइसकेको बताउनुभयो । उहाँले नेपालमा पूर्वाधार र विकास निर्माणका काममा नेपाली इन्जिनियर र प्राविधिकहरूको भूमिका सराहनीय रहेको उल्लेख गर्नुभयो । “नेपाल अहिले निर्माणको चरणमा छ । नेपालमा अक्सर छैन भनेर निराश मात्र हुने अवस्था छैन । सिकेको ज्ञान र सीपबाट नेपालकै

समुद्रिका लागि योगदान गर्न सकिने आधार बनिरहेको छ”, मन्त्री दाहालले भन्नुभयो, “नेपाली प्राविधिक तथा वैज्ञानिकहरूले भू-उपग्रह प्रक्षेपणदेखि नवप्रवर्तनका विभिन्न क्षेत्रमा उल्लेखनीय प्रगति गरिरहेका छन् । युवाको ज्ञान, सीप र क्षमताको प्रोत्साहनका लागि सरकारले प्राथमिकता दिइरहेको छ ।” रासस

फलामखानी र मल कारखाना खोल्दैछौं, ऊर्जा खपतको चिन्ता गर्नुपर्दैन : प्रधानमन्त्री

काठमाण्डु । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले स्वदेशमै फलामखानी र मल कारखानाजस्ता ठूला उद्योग स्थापना हुने क्रममा रहेका र बन्द भएका उद्योगलाई नयाँ ढाँचामा सञ्चालनको तयारी भएकाले उत्पादित ऊर्जाको खपतको चिन्ता लिइरहनु नपर्ने बताउनुभएको छ ।

स्वतन्त्र ऊर्जा उत्पादक सङ्घ (इस्पान) को रजतजयन्तीका अवसरमा शुक्रबार आयोजित कार्यक्रममा प्रधानमन्त्री ओलीले ऊर्जा उत्पादकले उत्पादित ऊर्जा खपतका ठाउँ आफै बनाउने भएकाले ऊर्जा विक्रीको चिन्ता गरिरहनु नपर्ने बताउनुभएको हो ।

सरकारले आगामी ११ वर्षभित्र २८ हजार पाँच सय मेगावाट बिजुली उत्पादनको मार्गीचत्र तयार गरेको उहाँले बताउनुभयो । “हामीसँग आठ वटा औद्योगिक क्षेत्र छन् । धौवादी फलाम खानी र मल कारखाना खोल्दैछौं । दैलेखमा म्यास उत्पादन हुँदैछ । ध्वस्त भएका उद्योगले पुनःजीवन पाउँदैछन् ।

ती सबैमा ऊर्जाका खपत हुनेछ”, प्रधानमन्त्री ओलीले भन्नुभयो, “मिन हाइड्रोजन इनर्जी उत्पादन गर्न पनि अनुसन्धान भइरहेको छ । यस क्षेत्रमा नयाँनयाँ सम्भावनाको खोजी

गर्नुपर्नेछ। देशलाई आधुनिकीकरण र विकास गर्दै अर्थोरोबाट उच्चालोमा लाने प्रयासमा लागेका ऊर्जा उत्पादकको योगदानको म प्रशंसा गर्दछु ।

तपाईंहरू लगानी गर्नुस, लगानी खोज्दै अरुलाई खोला दिइरहनु पर्दैन ।”

प्रधानमन्त्री ओलीले ऊर्जा क्षेत्रमा सरकारको लगानीका साथै निजी र वैदेशिक क्षेत्रको लगानीलाई पनि उतिकै महत्त्व दिइएको जनाउँदै व्यवस्था बदलियो अवस्था बदलिनु भन्नेहरूलाई ऊर्जा उत्पादकहरूले हासिल गरेको सफलताले देशको अवस्थामा परिवर्तन ल्याएको

काठमाण्डुकाठमाण्डौं विश्वविद्यालय र धुलिखेल अस्पतालबीचको चार वर्षदेखिको विवाद सुल्झिएको छ । विवाद समाधान गर्न गठित सहजीकरण समितिको सुझावसहितको प्रतिवेदन आज भएको विश्वविद्यालय सभाको १८ औं बैठकले स्वीकार गरेसँगै दुवै संस्थाको सम्बन्ध पूर्ववत् भएको हो ।

प्रधानमन्त्री एवं कुलपति केपी शर्मा ओलीको अध्यक्षतामा शुक्रबार भएको सभाको बैठकले विवाद समाधान गर्न राष्ट्रिय योजना आयोगका सदस्य गीताकुमारी पौड्याल अधिकारीको संयोजकत्वमा गठित सात सदस्यीय सहजीकरण समितिको प्रतिवेदनलाई पारित गरेको हो । प्रतिवेदनअनुसार तीन महिनाभित्र नयाँ सम्झौता तयारीका लागि आयोगका सदस्य अधिकारी नै संयोजक रहनुभएको समिति गठन भएको छ ।

प्रधानमन्त्रीको निजी सचिवालयका अनुसार समितिमा विश्वविद्यालयबाट प्रा डा ऋषिकेश वाग्ले र प्रा डा मनोज हुमागाईं तथा अस्पतालका तर्फबाट डा विराजमान कर्माचार्य र प्रा डा राजीव श्रेष्ठ रहनुभएको छ । समितिले नयाँ सम्झौताको मस्यौदा आगामी सिनेटमा प्रस्तुत गर्नेछ । सम्झौता नहुन्जेल दुवै

संस्थाको दैनिक सञ्चालन सम्बन्धित सङ्घका डीन र प्रशासकीय निर्देशक रहेको तीन सदस्यीय अन्तरिम सहजीकरण समिति पनि गठन भएको छ ।

यसअघिका सिनेट बैठकमा विश्वविद्यालयका कुलपति एवं प्रधानमन्त्री ओलीले अन्तर्राष्ट्रियतरमा समेत ख्यातिप्राप्त ती दुवै संस्था आपसमा मिल्नु उचित हुने भएकाले अलग हुने प्रस्ताव नल्याउन आग्रह गर्नुभएको थियो ।

विसं. २०५९ चैत १९ गतेको पारस्परिक सम्झौताका आधारमा सहकार्य गरेका ती संस्थाबीच बेमेल

भएपछि गत साउन ३० गतेको विश्वविद्यालय सभाको १७ औं बैठकको मार्गदर्शनअनुसार आपसी संवाद थाल्ने निधो भएको थियो ।

प्रधानमन्त्री ओलीले विवाद मिलाउन गठित समितिले सघन परामर्शमेत गरेर समाधान निकाल्न सकेकामा खुसी व्यक्त गर्दै त्यसले नयाँ क्षितिज उघारेको बताउनुभयो ।

यस प्रतिवेदनले नयाँ एकतासहित भविष्यको नयाँ गोरोटो तय गरेको छ, यसलाई नैवागरीकन कार्यान्वयनमा लान सकेमा राम्रो प्रतिफल आउने

उहाँले बताउनुभयो । सहजीकरण समितिमा तर्फबाट उपकुलपति प्रा डा भोला थापा, स्कुल अफ मेडिकल साइन्सेसका डीन प्रा डा मनोज हुमागाईं, स्कुल अफ लका डीन डा ऋषिकेश वाग्ले तथा अस्पतालका तर्फबाट कार्यकारी निर्देशक डा रामकण्ठ माकजु श्रेष्ठ, प्रशासकीय निर्देशक डा विराजमान कर्माचार्य र अनुसन्धान निर्देशक प्रा डा राजीव श्रेष्ठ हुनुहुन्थ्यो ।

उपकुलपति छनोटको कार्यविधामा पुनर्विचार गर्न निर्देशन

बैठकले विश्वविद्यालयको नयाँ उपकुलपति चयनका लागि समिति खोज तथा सिफारिस समितिलाई चिकित्साशास्त्र सङ्घायमा कार्यरत वरिष्ठ शिक्षकहरूले समेत आवेदन गर्न पाउनेगरी कार्यविधिमा व्यवस्था गर्न निर्देशन दिएको छ ।

उपकुलपतिको आवेदनका लागि आन्धान भएको सूचनामा आफूहरूलाई आवेदन गर्नबाट विन्तव गराइएको भनी चिकित्साशास्त्र सङ्घायका शिक्षकहरूले कुलपति एवं प्रधानमन्त्री ओलीसमक्ष निवेदन दिएको विषयमा छलफलपछि बैठकले कार्यविधि पुनःविचार गर्न निर्देशन दिएको हो ।

दुई कार्यकाल उपकुलपति भइसकेका व्यक्तिसमेत आवेदन दिन नपाउने तथा हरेक कार्यकालका लागि कार्यविधि संशोधन भइरहने स्थितिप्रति बैठकमा ध्यानाकर्षण गराइएको थियो ।

पूर्वउपकुलपति प्रा डा सुरेशराज शर्माको संयोजकत्वमा गठित खोज तथा सिफारिस समितिले चिकित्साशास्त्र सङ्घायका शिक्षकहरूलाई पनि समेट्न उम्मेदवार छनोटको कार्यविधि संशोधन गरेर पुनः सूचना जारी गर्ने भएको छ । रासस

वैदेशिक अध्ययनमा मात्रै ४७ अर्ब ३४ करोड खर्च

काठमाण्डु । देशभित्रै सुविधासम्पन्न विश्वविद्यालय र शैक्षिक संस्थानहरू सञ्चालनमा रहेको भए पनि विदेशमा अध्ययन गर्न चाहने विद्यार्थीको सन्तुष्टि उस्तै रहेको छ ।

नेपाल राष्ट्र बैकले सार्वजनिक गरेको पहिल्लो विवरणअनुसार चालु आर्थिक वर्षको पाँच महिनामा नेपाली विद्यार्थीले विदेशी शैक्षिक कार्यक्रमका लागि मात्रै रु ४७ अर्ब ३४ करोड बराबरको खर्च गरेका छन् ।

नेपाल राष्ट्र बैकले सार्वजनिक गरेको विवरणअनुसार भ्रमण व्यय १२ दशमलव दुई प्रतिशतले वृद्धि भई रु ८५ अर्ब एक करोड पुगेको छ । त्यसमध्ये शिक्षातर्फको व्यय रु ४७ अर्ब ४१ करोड रहेको छ । अधिल्लो वर्षको सोही अवधिमा भ्रमण व्यय रु ७५ अर्ब ७३ करोड रहेको थियो ।

गत माइस्र मसान्तसम्म खुद सेवा आय रु ४० अर्ब ७१ करोडले घाटमा रहेको छ । अधिल्लो वर्षको सोही अवधिमा खुद सेवा आय रु २६ अर्ब ५५ करोडले घाटमा रहेको थियो । सेवा खाताअन्तर्गत समीक्षा अवधिमा भ्रमण आय तीन दशमलव एक प्रतिशतले वृद्धि भई रु ३५ अर्ब १९ करोड पुगेको छ । रासस

दुई अर्ब बराबरको सम्पत्ति जफत गर्दै गृहमन्त्रालय

काठमाण्डु । गृह मन्त्रालयले भ्रष्टाचारबाट आर्जन गरेको सम्पत्ति सरकारका नाममा फिर्ता ल्याउन सक्रियता बढाएको छ ।

त्यस क्रममा सर्वोच्च अदालतबाट जफत हुने भनेर फैसला भएका घरजग्गा सरकारका नाममा ल्याउने प्रस्ताव गृह मन्त्रालयमार्फत मन्त्रपरिषद् पठाइएको कसुरजय्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभागका महानिर्देशक सुरेश पन्थीले जानकारी दिनुभयो । “पाँच जना पूर्वप्रशासक र आपराधिक गतिविधिबाट एक भारतीयले नेपालमा खरिद गरेको घरजग्गा जफतका लागि प्रस्ताव पठाइएको छ”, उहाँले भन्नुभयो, “हामीले अदालतबाट सोसम्बन्धी भएका फैसलाको लगत सङ्कलनका लागि शाखा अधिकृतको नेतृत्वमा पाँच वटा समूह बनाएर खटाएका छौं ।” महानिर्देशक पन्थीले सम्पत्ति जफतसम्बन्धी विभिन्न अदालतबाट तीन हजार पाँच सय फैसला भएको जानकारी दिनुभयो ।

उहाँले रु दुई अर्ब बराबरको सम्पत्ति जफतको तयारी भइरहेको बताउनुभयो । पहिलो चरणमा पाँच पूर्वप्रशासकले भ्रष्टाचारबाट आर्जन गरेको काठमाडौं उपत्यकाका विभिन्न स्थानमा रहेको सम्पत्ति जफतको प्रक्रिया अघि बढाइएको जानकारी दिनुभयो ।

अदालतबाट फैसला भई जफत गर्नुपर्ने घरजग्गा लामो समयदेखि कसुरदारले नै प्रयोग गर्दै आएको अवस्थामा मन्त्रालयले जफत गर्ने कार्यलाई सक्रियताका साथ अघि बढाएको गृहमन्त्रालयले जनाएको छ । कसुरजय्य सम्पत्ति जफतसम्बन्धी ऐनअनुसार सर्वोच्चबाट फैसला भएका घरजग्गा जफत गरी सरकारका नाममा ल्याउने कार्य तीव्र गतिमा बढि बढाइने

महानिर्देशक पन्थीको भनाइ छ ।

विभागका अनुसार पूर्वप्रशासक, कर्मचारी तथा परिवारका सदस्यहरू, आमोन्द मिश्र, सरस्वती दुजाना, मुरारीबहादुर कार्की, केसरजङ्ग खड्का र रामात्रा चतुर्वेदीको काठमाडौं उपत्यकाका विभिन्न स्थानमा रहेका घरजग्गा जफत गर्ने प्रक्रिया मन्त्रपरिषद् पठाइएको हो । यस्तै, आपराधिक गतिविधिबाट एक भारतीयले नेपालमा खरिद गरेको घरजग्गा पनि जफतका लागि मन्त्रपरिषद् प्रस्ताव पेश भएको छ ।

विगतमा आपराधिक गतिविधिमा संलग्न भारतको असम राज्यका निरञ्जन होजाइले नेपाली महिलाका नाममा काठमाडौंको जोरपाटीमा राखेको जग्गा र घर जफतका लागि गृह मन्त्रालयले अघि बढाएको हो । डेढ वर्षअघि कसुरजय्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभागले सो घर खाली गराए पनि सरकारको नाममा आउन नसकेको महानिर्देशक पन्थीले

बताउनुभयो । “होजासँग विवाह गरेकी सरिता गिरीको नाममा सो घरजग्गा छ”, उहाँले भन्नुभयो, “होजाइले नेपालमा निर्मल राईका नाममा नागरिकता लिई आफ्नो पहिचान लुकाएर आतङ्कवाद/आपराधिक गतिविधिको पैसा ल्याएका थिए ।

सिन्धुपाल्चोककी सरितासँग बिहे गरी उनी र उनको परिवारका नाममा सम्पत्ति लुकाएको अनुसन्धानमा भेटिएपछि मुद्दा दायर भएको थियो ।” महानिर्देशक पन्थीले कसुरजय्य सम्पत्ति जफतको कामलाई तीव्रता दिइने बताउनुभयो ।

जफतको ठहर भएका घरजग्गा लिलामी गर्ने वा सरकारका नाममा ल्याउने दुवै विकल्प कानुनले दिएको छ । भ्रष्टाचारसम्बन्धी मुद्दामा जफत गर्न लागिएका घरजग्गा भने सरकारका नाममा ल्याएर सरकारी प्रयोजनमा प्रयोग गरिने विभागले जनाएको छ । रासस

आमाको दूधलाई प्रतिस्थापन गर्ने आहार नबेचन निर्देशन

काठमाण्डु । जनस्वास्थ्य कार्यालय काठमाडौंले आमाको दूधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु विक्री-वितरण नगर्ने निर्देशन दिएको छ । कार्यालयले बजारमा आमाको दूधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तुको विक्री-वितरण भइरहेको पाइएकाले सो कार्य बन्द गर्न आग्रह गरेको हो ।

कार्यालयको जनस्वास्थ्य अधिकृत अंशुता खनालले बजारमा आमाको दूध प्रतिस्थापन गर्न विभिन्न आहार र खाद्यपदार्थ

विक्री वितरण गरिएको पाइएकाले सो कार्य रोक निर्देशन दिएको जानकारी दिनुभयो । आमाको दूधमा शिशुका लागि आवश्यक सबै प्रकारका पोषण तत्व पाइने तथा पोसिलो र रोग प्रतिरोधको क्षमता बढाउने महत्त्वपूर्ण आहार भएकाले त्यसको विकल्पमा कुनै पनि खाद्य, आहार तथा बजारमा पाइने दूध हुन नसकेको अधिकृत खनालले बताउनुभयो ।

“विभिन्न औषधि पसल तथा अन्य पसलमा विभिन्न ‘ब्रान्ड’का

आमाको दूध प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु प्रदर्शन गर्ने र सामाजिक सञ्जालको माध्यमबाट उक्त वस्तुलाई प्रवर्द्धन गर्ने गरेको पाइएको छ”, उहाँले भन्नुभयो ।

कार्यालयले आमाको दूध प्रतिस्थापन गर्ने वस्तुको (विक्री-वितरण नियन्त्रण) ऐन २०४९ तथा नियमावली २०५१ को पालना गर्न तथा आमा र शिशुको स्वास्थ्य अधिकार प्रवर्द्धन गर्न सबैलाई आग्रह गरेको छ । रासस

नेपाल अपाङ्ग संघ

खगेन्द्र नवजीवन केन्द्र, जिल्ला शाखा धनुषा, जनकपुरधाम

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

२३ औं शाखा (साधारण) सभा र शाखा कार्यसमितिको निर्वाचन

स्थगित भएको जानकारी गराइएको बारे ।

नेपाल अपाङ्ग संघ खगेन्द्र नवजीवन केन्द्र जिल्ला शाखा धनुषाको मिति २०८१/०९/११ गतेको शाखा कार्यसमितिको निर्णय अनुसार २३ औं शाखा (साधारण) सभा र शाखा कार्यसमितिको निर्वाचन मिति २०८१ साल माघ ०५ गते हुने बो मिति २०८१/०९/१९ गते र स्थानीय पत्रिका जनकपुर टुडेमा मिति २०८१/१०/०२ गतेको बैठकको निर्णय अनुसार २३ औं शाखा (साधारण) सभा र शाखा कार्यसमितिको निर्वाचन समेत अर्को सूचना नभएसम्मका लागि स्थगित भएकोमा यस शाखाका सम्पूर्ण आजीवन र साधारण सदस्य ज्यूहरूलाई जानकारीको लागि हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

सभापति

जनकपुर टुडेको फेसबुक पेजमा विभिन्न पाठकहरूले पठाएका कविता/गजलहरू

‘मन के बात लिखू’

सोचे छि एगो बात लिखु
अपन प्रेम कहानी के एगो किताब लिखु ।
मनके बात लिखु कि अपन हलात लिखु
अपना प्यार के अपन साथ लिखु कि अपन हाथ मे अहा के हाथ
लिखु
प्यार के अबादि लिखु कि इजत के लिलामी लिखु ।
सोचे छि एगो बात लिखु
अपना प्रेम कहानी के किताब लिखु
अहा के देखु अहा के बात लिखु
सचाइ लिखु कि भूठ के दोकान लिखु ।
अहा के बियाहक खुसी कि बियोगक सोग लिखु
मिलाप के उ चान्दनि राइत लिखु कि बिछोर के भोरक चान्द लिखु ।
अपना प्रेम कहानी मे फुल संग बाह्र लिखु कि वर्षा बिन अकाल
लिखु । मन मे चैल रहल साजिस लिखु कि दिल मे बैन रहल
बिसवास लिखु ।
चलाकी लिखु कि नदानी लिखु
अहा के ठोरक हास लिखु कि अपन आइखक आँसु लिखु । अहा के
अमिरी लिखु कि अपन गरिबी लिखु
कहु आइ अपन प्यार के कि कहानी लिखु ।
अहा के दिन कि अपने आँप के राइत लिखु
कहु आइ कोन बात लिखु ।
यदि लिखु अपन प्रेम कहानी के किताब त किताब के कि नाम लिखु ।

लेखक : शिवे कर्ण
ठेगाना : हाँसपुर न.पा ५ टोल मोरहा

॥ आहा ! तिम्रो मुस्कान ॥

आहा ! तिम्रो मुस्कान.... मेरो बिहानीको सुमधुर अलार्म
तिम्रो रसिलो गुडमोर्निंगको स्वर मेरो प्रभातको अमृत आधार
तिम्रो नयनको चमक मेरो आँखाको पहिलो दृष्टि
तिम्रो कोमल स्पर्श मेरो जीवन यात्राको नया गन्तव्य
तिम्रो हाँसोको भँकार, मेरो हृदयको मधुर संगीत,
तिम्रो मायालु स्पर्श, मेरो आत्माको अपूर्व जीता
तिमी बिना, समयको घडी ठप्प जस्तै,
तिमी हुँदा, जीवन एक उत्सव जस्तै।
तिम्रो उपस्थितिले संसार उज्यालो हुन्छ,
तिम्रो प्रेमले जीवन साकार हुन्छ।
ओ, मेरो जीवनको उज्यालो, मेरो सारा संसार,
आहा! तिम्रो मुस्कान... मेरो अस्तित्वको आधार।
म के लेखु म के-के कति भनु, मेरो राज्यको महारानीलाई
मेरो सपनाको संसार मेरो जीवन्तताको प्रमाणलाई
मेरो क्षणिक, मेरो अनादिकाल प्रत्येक सेकेण्डको सारथीलाई
मेरो पिडाको औषधि, मेरो ताजगी, मेरो सुनौलो आवाजलाई
यदाकदा भस्किने म पात्रलाई सामसु पारी पुनर्ताजगी दिने
मलाई नमिठो कल्पनाको सागर बाट बिउझाई - जोगाई दिने
कण-कणमा मा तिमि, क्षण-क्षणमा तिमि, तन-मनमा तिमि
तिमि मेरो मुस्कान, मेरो प्रमाण, मलाई म सँग चिनाई दिने
आहा ! मेरो तिम्रो-मेरो मुस्कान हाम्रो स्वर्णिम जीवनको आधार

विष्णु गुप्ता
महोत्तरी, जलेश्वर

॥ सरस्वती पूजा ॥

हे विद्या मन्दिरकी उज्यालो ज्योति,
तिमी बिना जीवन अध्यारो प्रगति।
शिक्षा, कला, संगीतकी आधार,
हे देवी सरस्वती, हाम्रो उद्धार।
माघको पञ्चमीमा पूजिन्छौ तिमि,
ज्ञानका आराधिका, गरिन्छ वन्दना यही।
श्वेत वस्त्रमा साँजिएर आउने रूप तिम्रो,
शान्ति र प्रेरणाले भरिएको हो मुहार तिम्रो।
वीणाको मधुर धुन भक्तृत गर्ने,
हाम्रो मन र आत्मा शुद्ध पार्ने।
कलम र किताबका साथी बनिदिने,
जीवनको हर पथमा प्रकाश देखाउने।
तिमीले दिएको आशिषले मार्ग पाउँछौं,
अज्ञानका बादललाई पन्छाउँदै बढ्छौं।
विद्यार्थी, शिक्षक, कलाकार सबैलाई,
तिमीले नै ज्ञान र सिप दिन्छौ हृदयभरी।
मन्दिर, पाठशाला, घरघरमा दीप जल्छ,
सरस्वती मन्दिरमा भक्तहरूको भीड हुन्छ।
मिष्ठान, फलफूल, फूलको थालीले,
पूजाअर्चनाले, तिम्रीलाई अर्पण गरिन्छ।
ज्ञानको स्रोत, प्रेरणाकी देवी,
तिमी बिना यो संसार अधुरो छ नेभी।
आशीर्वादको वर्षा सधैं भइरहोस्,
प्रगतिको हर बाटो हामी सजिलोसँग खोजौं।
हे सरस्वती माता, हाम्रो निवेदन सुन,
अज्ञानको अन्धकारमा ज्ञानको दियो जलाऊ।
सत्य, शान्ति, प्रगति र सृजनामा,
तिमी नै हाम्रो सधैं आधार बना

कविता लेखक:- नबिन श्रेष्ठ
हाल अध्ययन शिक्षण:- बि.छड स्नातक चौथो बर्ष
ठेगाना:- सीतापुर खोरिया, मुचक्रपुर - बटेश्वर-३
अध्ययनतः हाल कलेज:- बिर्सेन्द्र जन्ता बहुमुखी क्याम्पस बिर्सेन्द्र, महोत्तरी

॥ मकर मेला ॥

माघे सङ्क्रान्ति आयो, नयाँ रङ्ग ल्यायो,
मकर मेलाको उत्सवले मन रमायो।
नदी किनारै रमाइलो, तिर्थालुका मेला,
धार्मिक आस्थाको पर्व, हाम्रो मकर मेला।
गंगा-जल समान छ, नदीको पानी,
डुबुल्की मार्दा शुद्ध बन्छ आत्मा र भवानी।
दूर-दूरबाट आउने ती श्रद्धालुहरू,
मिलेर पूज्छन् यहाँ, भुल्छन् सबै दुःखहरू।
स्नान, ध्यान, दानको महत्त्व छ गहिरो,
परम्पराको सुगन्धले बनाउँछ सम्बन्ध गहिरो।
तिलको लड्डु, गुडको मिठास,
भोजनमा हुन्छ जातीय भावको सुवास।
मेलामा पाइन्छ कला, संस्कृतिको फलको,
लोकगीत, नाचले भरिन्छ मनको आलङ्कार।
धेरैले बोक्छन् यहाँ आस्थाको दीप,
मकर मेलाको चटारो बन्छ जीवनको किपा।
मकर मेला मात्र होइन, संस्कृतिको गौरव,
हाम्रो पहिचानको आधार, पर्व अमरा।
प्रकृतिसँगको नाता, धर्मको यो तान,
मकर मेलाको दिन्छ हृदयमा नयाँ सान।
लेखक: बन्तु शर्मा
ज. उ. न. पा. -७ मेरो यो जिन्दगी !!
खुशीका दिन नि आउँछ भने आसमा बाँचेको छु,
सपना सँगै मनमा उज्यालो साँचेको छु।
शून्यतामा हराएको सपना भँै बन्यो जिन्दगी,
सिरानी भिजाई धेरै यस्ता रात काटेको छु।
चुँडिएको मनले ब्यथा सुनाउँछन्,
तर आँखाले फेरि नयाँ सपना देखाउँछन्।
मनको दुख सँग अनुहारको मुस्कान साटेको छु।
खुशीका दिन नि आउँछ भने आसमा बाँचेको छु।
मेरो मौनतामा पनि भित्री तुफान चल्छ,
तिम्रो कठोर शब्दले मेरो मन पोल्छ।
काँत निचुरी छ दुनियाँ, अवसर दिँदै जाँचेको छु।
खुशीका दिन नि आउँछ भने आसमा बाँचेको छु।
उम्मीदको किरणले छायाँ पच्छ्याउँनेछ,
एक दिन पक्कै यो मन सुस्काराउँनेछ।
देखावटी दुनियाँमा देखावटी हाँसो हाँसेको छु।
खुशीका दिन नि आउँछ भने आसमा बाँचेको छु।

दिपक कुमार साह
गौशाला न. पा. महोत्तरी

॥ मधेसको खेतबारी ॥

धानको बालीले, सुगन्धित बनाउँछ,
मधेसको माटो, सुनमा परिणत गर्छ।
गहुँ र मकै, हराभरा छ सधैं,
पसिनाको मुल्यले, जीवन हाँस्क यहाँ।
सौभक्तको समयमा, खेतमा भुल्किन्छ,
सुनौलो घाम, जसले प्रकृति सुहाउँछ।
मधेसका मानिस, सरल र मिजासिला,
खेतमा पसिना, स्वाभिमानका धारा।
पिउने पानी, मिठास बोकेको,
खोलाको धार, गुनासो भुलेको।
जताततै हरियाली, सुगन्धको बास,
मधेसको माटो, सबैको विश्वास।
तरकारी, फलफूल, जो सप्रेम यहाँ,
मिठास लिएर, सारा जहाँ फुल जहाँ।
जमिनले फलेको, सस्तो होइन,
मजदूरीको पसिना, यो साँचो अमूल्य हो।
गाउँका केटाकेटी, रमाउँछन् खेतमा,
जतासुकै देखिन्छ, उमंग र खुशीका सपना।
मधेसको खेतबारी, जीवनको सार,
माटोमा लुकेको, सभ्यता साकार।
गाउँका मान्छे, जीवन सँग लड्छन्,
उपजको रोटीले, सारा दुःख हट्छन्।
मधेसको खेतबारी, गर्व गर्ने ठाउँ,
प्रकृतिको वरदान, यहाँ छ हाम्रो गाउँ।

लेखक : नवल प्रसाद यादव
ठेगाना : सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका, पर्सा

॥ कविता ॥

गुथल मोती टुईट गेल येउ
हरियर गाछी सुइखगेले येउ
आस त सबकोइ रखने रहै
नाता आ जातिबादमे बिकागेलै येउ...२
देखल दिन अनाहार लागै
चिनल चेहरा बिरान येउ
मनः मोइल साबुन स नै धोइत
त दोसरः मोइल कोनक धोइत येउ...२
चाँदमे सबकोइ घाग कहैए
दाग नै उ केकेरो चोट अछि
दिएल चोट कोनो पथरके नै अछि
मारल त कोनो कलमके अछि...२
बिक गेलै सधियता स्थानीयमे
यत पैसा आ नाता जातिबादमे
प्रजातान्त्रमे जनता हँसे छली
संघयता लाइबः लुटागेल येउ...२

शब्द:- बिरेन्द्र कुमार मण्डल उर्फ (बिबस)
ठेगाना :- हंसपुर ०८ मतही

॥ सानु तिम्रो लागि ॥

सानु, तिम्री जून जस्तै उज्यालो,
मेरो अन्धकार जीवनमा आशा ल्याउने,
तिम्रो मुस्कानले बगाउँछ मलाई,
जसरी नदी बग्छ आफ्नो किनार चुम्ना
तिम्रा आँखाको गहिराइ,
समुन्द्रभन्दा गहिरो लाग्छ,
हर शब्द तिमिले बोलेको,
गीत जस्तो मीठो सुनिन्छ।
सानु, तिम्री बिना यो जीवन,
रितो किताबजस्तै लाग्छ,
तिम्रो साथले मात्रै भई,
यो मनको अधुरो हर पानामा।
तिम्रो हात समाल पाएँ भने,
संसार जितेजस्तै लाग्छ,
तिमी मेरो सानो सपना होइन,
मेरो सारा सृष्टिको अर्थ हो।
सानु, तिम्रो मुटुमा म बस्न चाहन्छु,
जसरी फूलमा सुवास बग्छ,
तिमी मेरा धडकन हो,
मायाको शाश्वत अमिट कथा।

लेखक: दिलीप कुमार दास
ठेगाना: धनुषाधाम -४ लक्ष्मीपुर

॥ समाजवाद ॥

समाजवादको सपना हामी सबैको छ,
समान अधिकार, सबैलाई चाहिएको छ।
धन र शक्ति सबैका बीच बाँडियोस्,
कसैले पनि गरिबीको कष्ट न भोगोस्।
श्रम गर्ने हातलाई इज्जत मिलोस्,
कामको फल सबैलाई बराबरीले पाओस्।
धन कमाउने तरिका ठुलो फरक नहोस्,
सपना हाम्रो, सबै मिलेर समृद्ध बनोस्।
समानता होस् समाजमा हरेक ठाउँ,
कोही ठूलो, कोही सानो नहोस् कसमै।
अमीरको घरमा धनको भरमार,
तर गरिबको घरमा न होस् कहिल्यै अन्धकार।
शिक्षा र स्वास्थ्य सबैको हक होस्,
कसैले पनि दुखको घेरामा न अडकोस्।
सपना हाम्रो, सुरक्षित भविष्य होस्,
समान हकका साथ, सबैको जीवन पवित्र होस्।
जहाँ नफरत न होस्, केवल माया र सम्मान,
सपना समाजवादको यही हो हाम्रो कान।
शोषण र भेदभाव हटाओ, साँचो मित्रता बढाओ,
सपना साकार बनोस्, सबैले मिलेर अधि बढाओ।
समाजवादको यात्रामा हामी अधि बढ्छौं,
समानता र न्यायको आधारमा हामी सँगै लड्छौं।
सपना हाम्रो, समाज होस् प्रगति र शान्ति,
सपना साकार होस्, हाम्रो भविष्य चम्कोस्।

कवि: राम पुकार महतो(बिद्वेही)
बर्दिबास महोत्तरी

॥ जरुरी छ ॥

साथ जिउनको लागि एक चित्त जरुरी छ ।
साथ दिनको लागि प्रीय मीत जरुरी छ ॥
जसले साथ दिन्छ उसले साथ पनि जिउछ ।
एक चित्तको मीत बनाउन प्रीत जरुरी छ ॥
जो सँग चित्त मिल्छ उस सँग प्रीत हुन्छ नै ।
चित्त प्रीतको दुरीमा स्वतन्त्र रीत जरुरी छ ॥
निस्वार्थ निरसंदिह स्वतन्त्र रीतको क्रान्तिमा ॥
समाजको रुढी रीत विरुद्ध जीत जरुरी छ ॥
युगयुग नव क्रान्तिको यश गुञ्जन् प्रवाहमा ।
सत्यको जीतको नव गीतसंगीत जरुरी छ ॥
समाजवाद
समाजवादको सपना हामी सबैको छ,
समान अधिकार, सबैलाई चाहिएको छ।
धन र शक्ति सबैका बीच बाँडियोस्,
कसैले पनि गरिबीको कष्ट न भोगोस्।
श्रम गर्ने हातलाई इज्जत मिलोस्,
कामको फल सबैलाई बराबरीले पाओस्।
धन कमाउने तरिका ठुलो फरक नहोस्,
सपना हाम्रो, सबै मिलेर समृद्ध बनोस्।
समानता होस् समाजमा हरेक ठाउँ,
कोही ठूलो, कोही सानो नहोस् कसमै।
अमीरको घरमा धनको भरमार,
तर गरिबको घरमा न होस् कहिल्यै अन्धकार।
शिक्षा र स्वास्थ्य सबैको हक होस्,
कसैले पनि दुखको घेरामा न अडकोस्।
सपना हाम्रो, सुरक्षित भविष्य होस्,
समान हकका साथ, सबैको जीवन पवित्र होस्।
जहाँ नफरत न होस्, केवल माया र सम्मान,
सपना समाजवादको यही हो हाम्रो कान।
शोषण र भेदभाव हटाओ, साँचो मित्रता बढाओ,
सपना साकार बनोस्, सबैले मिलेर अधि बढाओ।
समाजवादको यात्रामा हामी अधि बढ्छौं,
समानता र न्यायको आधारमा हामी सँगै लड्छौं।
सपना हाम्रो, समाज होस् प्रगति र शान्ति,
सपना साकार होस्, हाम्रो भविष्य चम्कोस्।

लेखक: राम मण्डल
लक्ष्मीनियाँ गा.पा.-१, सिनुरजोडा, धनुषा, नेपाल ।

॥ पैसा ॥

अवैधानिक रूपले कमाउने पैसा हो
नैतिक धराताललाई फोहोर बनाउने पैसा हो
सजिलो तरिकाले कसैबाट लिने पैसा हो
कानुनलाई छलेर कमाउने पैसा हो
जनप्रतिनिधिहरूले दिन्छ भाषण सुशासनको
भ्रष्टाचार गरेर अपमान गर्छ सुशासनको
चुनावको बेला वचन दिन्छ गर्दिन भ्रष्टाचार
पदमा गए पछि आउछ दिमागमा भ्रष्टाचार
शपथ ग्रहण गर्ने बेला भन्छ कुनै पनि नराम्रो काम गर्दिन
कुसीमा बसे पछि खाएको कसम बिर्सन जान्छ
विकासको काम गर्दा पनि भ्रष्टाचार
कानुनी दायरामा आए पछि भन्छ मैले गरेकै छैन भ्रष्टाचार
केन्द्र, प्रदेश वा स्थानीय सरकारले गरेको हुन्छ भ्रष्टाचार
अख्तियारले समाते पछि देखाउन थाल्छ काम गरेको विवरण
नागरिकता, राहदानी वा अन्य काम गर्नको लागि पैसा
कर्मचारीलाई वा दलालले लिन्छ काम गर्नको लागि पैसा
कुनै व्यापार वा व्यावसाय गरेर कमाउनु पर्यो पैसा
आफ्नो जिम्मेवारी पुरा गर्नको लागि कमाउनु पर्यो पैसा
आफ्नो स्वाभिमान बेचिन्छ पैसामा
आफ्नो मान जोगाउन सकिदैन विना पैसामा

नाम : रक्षिकेश यादव
ठेगाना : जनकपुर

॥ सारथी ॥

सोचे जस्तो हुन्न रहेछ जिवन
खोजे जस्तो पाइन्न मायालु
आफ्नो पिडालाई आफै भोग्नु पर्छ
कसैले स्विकारिदैन त्यो गम र पल
खुशिया सँगै रने धेरै पाइन्छ
पिडामा साथ दिने भगवान तुल्य नै हुन्छ
शिक्षा लाइ सारथी बनाउ
घर परिवारलाई लहलहाउदो तुल्याउ
सोचे जस्तो हुन्न रहेछ जिवन
यथार्थ मा बाँच्नु पर्दो रहेछ
सपनामा रमाइ मन उदास पार्नु हुँदैन
सहयोग माने हजारी भेटिन्छन्
सहयोग गर्ने नगन्त्य मात्र देखिन्छन्
सोचे जस्तो हुन्न जिवन
मांगे जस्तो भेटिन्न काम
रोजे जस्तो पाइन्न मायालु
खोजे जस्तो भेटिन्न दयालु
आफ्नै कर्म तथा आफ्नै धर्म मा बाँच्नु सिक्नुपर्छ
मानव धर्म सेवा भावले विभोर हुनुपर्छ कर्म
सोचे जस्तो हुन्न रहेछ जिवन
खोजे जस्तो पाइन्न मलम
मायाको प्रित संसारको रित

प्रमोद राम
जनकपुर धाम ५

॥ मकर संक्रांति ॥

भोरे सुइत उइत नहेबै
तिला संक्राइत मनेबै
लाई मुरही चुरा खेबै
धनुषा मकर देख जेबै
धनुष मन्दिर मे पूजा करबै
भण्टा भार सेहो चढै बै
धनुष बाबा के दर्शन करबै
मकर मेला घुम्बै फिरबै
राम हिलोरा पर चढबै
कुवाके मौत सरकस देखबै
कते भिर भार छै मेला
भरहल छै ठेलम ठेला
खुब बिकाई छै टरिया हरिया
पत्रक धुप टम टम बाबाके गरिया
लुचा लफड्या पाकेट मारै छै
मकर मेला मे धुमगजर करै
केकरो हराइछै बैबा बुच्चनी
मैक बला सँ जाक पुछि
मकर मेला मे छै भिर भार
लाइग रहलै बहुत जार
कते बिकाई छै जेकेट सुरबाल

धनेश्वर ठाकुर
धनुषाधाम ४ लक्ष्मीपुर,
हाल सात समुद्र पार दोहा कतार

॥ असक्कम हम ॥

जिंदगी के हरेक मोर प असक्कम भेलउ हम ।
प्यार स लक साथी टैर धोखा पेलऊ हम ॥
कोई नई बुक्कलक मनक बात सब मन में धेनी हम ।
असफलता के आध में आइब क असफल भेली हम ॥
पैसा अइ त सब अइ से बुझभ गेली हम ।
ई जिंदगी स निक सबक सिखनी हम ॥
जिंदगी के हरेक.....
प्यार स लक.....

रचना:- संतोष भट्ट
ठेगाना:- जनकपुर धाम ०८

विपन्न वर्गलाई समृद्धिको यात्रामा जोड्ने गरी सरकारले काम गरिरहेको छ

काठमाण्डु। ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइमन्त्री दीपक खड्काले गरिब तथा विपन्न वर्गलाई ऊर्जाको विकासमार्फत समृद्धिको यात्रामा जोड्ने गरी सरकारले काम गरिरहेको बताउनुभएको छ।

स्वतन्त्र ऊर्जा उत्पादकको संस्था (इपान) नेपालको २५औं रजतजयन्ती उद्घाटन सत्रमा शुक्रबार उहाँले जलविद्युत् केन्द्रको शेयर बिनाधितो प्रभावित क्षेत्रका गरिब तथा विपन्न वर्गलाई दिने प्रबन्ध मिलाउन लागिएको बताउनुभयो।

“अहिले हुनेखाने वर्गले मात्र जलविद्युत् केन्द्रमा शेयर हालिरहेको अवस्था छ, सरकारले प्रभावित क्षेत्रका विपन्न वर्गलाई लक्षित गरी बिनाधितो शेयरको व्यवस्था गर्न लागेको छ”, मन्त्री खड्काले भन्नुभयो।

उत्पादित विद्युत्को बजार सुनिश्चित रहेकाले ऊर्जा क्षेत्रमा ढुक भएर लगानी गर्न निजी क्षेत्रलाई उहाँले आग्रह गर्नुभयो।

मन्त्री खड्काले पहिले जलविद्युत् क्षेत्रको विकासका लागि पूर्वाधार निर्माणमा धेरै समय लाने गरे पनि हाल अधिकांश जलविद्युत्

केन्द्रमा मोटरबाटोको पहुँच पुगेकाले काम गर्न थप सहज भएको बताउनुभयो।

उहाँले हालैको मन्त्रपरिषद् बैठकले ऊर्जा विकास मार्गचित्र २०८१ पारित गरिसकेकाले उक्त मार्गचित्र कार्यान्वयनका लागि निजी क्षेत्रको भूमिका महत्वपूर्ण भएको उल्लेख गर्नुभयो।

“सरकारले निजी क्षेत्रका समस्या राम्रोसँग बुझेको छ। ऊर्जा उत्पादनका क्रममा देखिएका नीतिगत समस्या समाधान गर्दै

काठमाण्डु। विश्वविद्यालयको कुलपतिमा प्राज्ञिक व्यक्ति चयन गर्न सांसदहरूले सुझाव दिएका छन्। प्रतिनिधिसभाको शिक्षा, स्वास्थ्य तथा सूचना प्रविधि समितिमा शुक्रबार भएको छलफलका क्रममा उहाँहरूले उक्त सुझाव दिनुभएको हो।

समितिमा सहिद दशरथ चन्द स्वास्थ्य विज्ञान विश्वविद्यालय विधेयक, २०८० माथि संशोधनकर्ता/सँग भएको छलफलमा सांसदहरूले संशोधन प्रस्ताव पेस गर्नुभयो। संशोधनकर्ता सांसद माधव सापकोटाले विश्वविद्यालयको कुलपति र सहकुलपतिमा प्राज्ञिक व्यक्ति चयन गर्दा उपयुक्त हुनुपर्ने धारणा राख्नुभयो।

विधेयकको दफा २१ मा विश्वविद्यालयको कुलपतिमा प्रधानमन्त्री तथा दफा २२ मा सहकुलपतिमा शिक्षामन्त्री चयन हुने उल्लेख छ। सांसद सापकोटाले भन्नुभयो, “कुलपति र सहकुलपति प्राज्ञिक व्यक्तिलाई चयन गर्नु बढी प्रभावकारी हुन्छ।

इपानका अध्यक्ष गणेश कार्कीले नेपालको ऊर्जा क्षेत्रको विकासका लागि ऊर्जा विकास मार्गचित्र ऐतिहासिक हुने धारणा राख्नुभयो। रासस

विश्वविद्यालयको कुलपतिमा प्राज्ञिक व्यक्ति चयन गर्न सुझाव

विदेशमा प्राज्ञिक व्यक्तिले नेतृत्व गरेका विश्वविद्यालयले सफलता हासिल गरेका छन्। उहाँले प्रधानमन्त्री र शिक्षामन्त्रीलाई विश्वविद्यालयको संरक्षक राख्नुपर्नेमा सुझाव दिनुभयो।

सांसद सापकोटाले विधेयकको दफा ४७ मा सिट सट्टा निर्धारण र विद्यार्थी भर्ना सम्बन्धी संशोधन माग गर्दै सहिद परिवार, बेपत्ता पारिएका, जनयुद्ध,

जनआन्दोलन तथा विभिन्न देशको अभिभावक हो। उहाँले पछाडि परेकालाई निश्चित कोटाको व्यवस्था गरी छात्रवृत्ति दिनुपर्ने विषय समावेश गर्नुपर्ने बताउनुभयो।

सांसद नारायणी शर्माले विधेयकको दफा २१ मा संशोधनको आवश्यकता रहेको भन्दै प्रधानमन्त्रीलाई संरक्षकका रूपमा राख्नुपर्ने

बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, “प्रधानमन्त्री देशको अभिभावक हो। उहाँले विश्वविद्यालयलाई समय त्यति दिन सक्नुहुन। त्यसैले कुलपति होइन संरक्षकका रूपमा राख्न उपयुक्त हुन्छ। विधेयक स्वगत योग्य छ।”

त्यसैगरी संशोधनकर्ता सांसद चन्द्रबहादुर विश्वकर्माको दफा ७ (सभाको गठन), १० (प्राज्ञिक परिषद्को गठन), १२

(कार्यकारी परिषद्को गठन) र १४ (विद्या परिषद्) मा संशोधनको आवश्यकता रहेको बताउनुभयो।

उहाँले भन्नुभयो, “संविधानको मर्मलाई विधेयकले सम्बोधन गरेको छैन।

संविधानमा आर्थिक, सामाजिक र शैक्षिक रूपले पछाडि पारिएका महिला, दलित, आदिवासी, जनजाति, मधेसी, थारु, मुस्लिम, पिछडा वर्ग, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकलगायत समावेशी सिद्धान्तका आधारमा राज्यको निकायमा सहभागिता गराउने भनेर स्पष्ट पारेको छ। त्यसैले यी दफाहरूमा संशोधनको आवश्यकता देखिन्छ।”

सांसद दुर्गा राईले विश्वविद्यालयको कुलपतिमा प्रधानमन्त्रीलाई चयन गर्नुभन्दा शिक्षा तथा स्वास्थ्यसम्बन्धी विज्ञ राख्नुपर्ने सुझाव दिनुभयो। आगामी बैठकमा विधेयकमाथि दफावार छलफल हुने समितिले जनाएको छ। रासस

बागमती प्रदेश समन्वय परिषद् बैठक : विभिन्न कार्यपत्र प्रस्तुत

हेटौंडा। बागमती प्रदेश समन्वय परिषद्को पाँचौं बैठक हेटौंडामा जारी छ। सभ, प्रदेश र स्थानीय तह ऐन, २०७७ को दफा २४ (१) को व्यवस्थाअनुसार बिहीबारदेखि परिषद् बैठक आयोजना गरिएको हो।

मुख्यमन्त्री बहादुरसिंह लामाको अध्यक्षतामा बैठक बसेको हो। बैठकमा प्रदेश सरकारका मन्त्रीहरू, स्थानीय जनप्रतिनिधि, जिल्ला

बागमती प्रदेशका अध्यक्ष कर्णबहादुर मगरले प्रदेश लोकसेवा आयोग र सुशासन केन्द्रलाई क्रियाशील बनाउन सरकारको ध्यानकर्षण गराउनुभयो। त्यसैगरी, रसुवाको उत्तरगया गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष चमेली गुरुङले जनप्रतिनिधिका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने तालिमहरू सञ्चालन गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो।

समन्वय समितिमा प्रमुख ललित घलानलगायतको उपस्थिति रहेको छ। बिहीबार बसेको पहिलो दिनको बैठकमा तीनवटा कार्यपत्र प्रस्तुत गरिएका थिए। मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद् कार्यालयका सचिव वेदप्रसाद भण्डारीले प्रदेश तथा स्थानीय तहका कर्मचारी व्यवस्थापन, आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयका सचिव पूर्णबहादुर दर्जाले ‘विपद् व्यवस्थापन र यसका चुनौती र आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयका सचिव कृष्ण मैनालीले अन्तरसंयोजक विधेयक संशोधन र राजस्व बौद्धिक विषयक कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभएको थियो।

कार्यपत्र माथिको छलफलमा बोल्नुहुँदै गाउँपालिका महासभ

त्यसैगरी, छलफलमा जिल्ला समन्वय समिति काभ्रेपलाञ्चोकका प्रमुख दीपकप्रसाद गौतमले डोजरे विकासलाई निरूत्साहित गर्नुपर्ने बताउनुभयो। आन्तरिक स्रोतका नाममा प्रकृतिको दोहन गर्ने काम भइरहेकामा उहाँले चिन्ता व्यक्त गर्नुभयो। रामेछाप नगरपालिकाका प्रमुख लवणी न्यौपानेले दीर्घकालीन रूपमै भौतिक संरचना निर्माणमा देखिएका समस्यालाई समाधान गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो। आजको बैठकमा ‘बागमती प्रदेशको दोस्रो आवधिक योजना, प्रदेश आयोजना बैङ्क सञ्चालन र प्रादेशिक औद्योगिक व्यापार ऐनको कार्यान्वयनको अवस्था’ विषयक कार्यपत्र प्रस्तुत गरिने बताइएको छ। रासस

सार्वजनिक सेवा प्रसारणलाई स्वायत्त बनाइने छ : सञ्चारमन्त्री गुरुङ

काठमाण्डु। सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री पृथ्वीसुब्बा गुरुङले सार्वजनिक सेवा प्रसारणलाई स्वायत्त बनाइने बताउनुभएको छ। यसलाई भक्तभक्त्याउने निकायका रूपमा विकास गर्न खोजिएको उहाँले उल्लेख गर्नुभयो।

त्रिभुवन विश्वविद्यालय पत्रकारिता तथा आमसञ्चार केन्द्रीय विभागद्वारा शुक्रबार आयोजित ‘नेपालमा सार्वजनिक सेवा प्रसारण नीति’ संवाद कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै मन्त्री गुरुङले सार्वजनिक सेवा प्रसारणमा सत्ता शक्तिको छायाँ पर्न दिनु हुँदैन भन्नेमा सरकार सहमत रहेको बताउनुभयो। समावेशिता, पारदर्शिता तथा जनमुखी

शासन स्थापनाको उद्देश्य पूर्ति गर्न सार्वजनिक सेवा प्रसारण प्रणाली सुरु गरिएको उहाँको भनाइ थियो।

सरकारी स्वामित्वका रेडियो नेपाल र नेपाल टेलिभिजनलाई सार्वजनिक प्रसारण सेवाको विद्येयकापी मान्यताअनुरूप लैजान संसदले गत असोज २२ गते सार्वजनिक सेवा प्रसारणसम्बन्धी विधेयक पारित गरेको थियो।

सोही अनुसार गत कात्तिक २३ गतेदेखि रेडियो नेपाल र नेपाल टेलिभिजन सार्वजनिक प्रसारण सेवामा गाभिएका थिए। सरकारले सार्वजनिक सेवा प्रसारणको अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास अध्ययन गरी देशको परिस्थिति र आवश्यकताअनुरूप लागू गर्न खोजेको मन्त्री गुरुङले बताउनुभयो। त्यसका लागि ऐन

कानुनमा यथोचित सुधारका साथै आर्थिक रूपले आत्मनिर्भर गराउने प्रयास सरकारको रहने उहाँले बताउनुभयो।

सार्वजनिक सेवा प्रसारणले राज्यका सबै निकायको कार्य, तिनको जवाफदेहिता र जनतामा परेको प्रभावको खोजी गर्नुपर्ने तथा त्यसका लागि आलोचनात्मक चेत आवश्यक हुने मन्त्री गुरुङको भनाइ थियो। रेडियो नेपाल र नेपाल टेलिभिजन विगतमा तत्कालीन सरकारको सहयोगी मात्र रहेको परिचयबाट सर्वसाधारणको आवाज मुखरित गर्ने माध्यमका रूपमा परिणत गर्न खोजिएको उहाँले बताउनुभयो।

“भर्खै ल्याएको कानुनमा कुनै अडथार र कमीकमजोरी छन् भने पनि सच्याउँदै लगिनेछ”, मन्त्री गुरुङले भन्नुभयो।

सार्वजनिक सेवा प्रसारणका निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत विष्णुराम न्यौपानेले विज्ञसँगको छलफलबाट आएका सुझावलाई आगामी दिनमा मार्गदर्शनका रूपमा लिइने बताउनुभयो।

कार्यक्रममा नेपाल पत्रकार महासङ्घका पूर्वअध्यक्ष तारानाथ दाहाल, सार्वजनिक प्रसारण विज्ञ रघु मैनाली र त्रिवि केन्द्रीय पत्रकारिता विभागका घमराज लुईटलले सार्वजनिक सेवा प्रसारणको विश्वव्यापी अभ्यास, नेपालमा हाल जारी भएको यससम्बन्धी कानून र अहिलेको संरचना तथा आगामी कार्यदिशाबारे कार्यपत्र पेस गर्नुभएको थियो। रासस

काठमाण्डु। गृहमन्त्री रमेश लेखकले सुशासन प्रवर्द्धन, सहज ढङ्गले सेवा प्रवाह र अपराध नियन्त्रणका लागि राष्ट्रिय परिचयपत्र अपरिहार्य भएको बताउनुभएको छ।

प्रतिनिधिसभा, राज्यव्यवस्था तथा सुशासन समितिको शुक्रबारको बैठकमा राष्ट्रिय परिचयपत्रका सम्बन्धमा सांसदहरूले उठाउनुभएका प्रश्नको जवाफ दिँदै उहाँले सम्पत्ति शुद्धीकरणसम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धताको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न पनि राष्ट्रिय परिचयपत्र अनिवार्य भएको बताउनुभयो।

राष्ट्रिय परिचयपत्रमा समावेश गरिएका नागरिकका जैविक तथा व्यक्तिगत विवरणको सुरक्षाप्रति सरकार संवेदनशील रहेको दोहोर्‍याउँदै गृहमन्त्री लेखकले ती विवरणको सुरक्षाका गरिने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो। “नागरिकको व्यक्तिगत विवरण राज्यसँग हुनुपर्छ, तर त्यसको दुरुपयोग हुन दिँदैनौं”, उहाँले भन्नुभयो, “डेटा सुरक्षामा सरकारले ध्यान दिन्छ।”

गहन अध्ययन गरेर राज्यका नीतिका रूपमा अधि सारिएको राष्ट्रिय परिचयपत्रको कार्यान्वयन अनिवार्य भएको जनाउँदै गृहमन्त्रीले ज्येष्ठ नागरिक, बालबालिका, अपाङ्गता भएका तथा अशक्त व्यक्तिका हकमा राष्ट्रिय परिचयपत्र अनिवार्य नगरिएको स्पष्ट पार्नुभयो।

उहाँले राष्ट्रिय परिचयपत्रको विवरण सङ्कलन,

प्रशोधन र छपाईसम्बन्धी कार्य तथा तथ्याङ्कको सुरक्षा र भण्डारणको अवलोकन गरी आमनागरिकलाई यसप्रति आश्वस्त पार्ने भूमिका निर्वाह गर्न सांसदहरूलाई आग्रह गर्नुभयो।

गृह मन्त्रालयका सचिव गोकर्णमणि दुवाडी र राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागका महानिदेशक युवराज कट्टेलले राष्ट्रिय परिचयपत्र लागू गर्ने सन्दर्भमा भएका गतिविधिबारे जानकारी दिनुभएको थियो।

परिचयपत्रका तिवरण
सुरक्षामा सांसदको चासो
छलफलमा सांसदहरूले राष्ट्रिय परिचयपत्र प्रणालीमा राखिएका नागरिकको जैविक र व्यक्तिगत विवरणको सुरक्षा सम्बन्धमा चासो राख्नुभएको थियो। सांसद हृदयराम शानीले

उक्त प्रणालीमा रहेका नागरिकका व्यक्तिगत विवरणको सुरक्षामा संवेदनशील हुनुपर्ने बताउनुभयो। सांसद सरिता प्रसाईले राष्ट्रिय परिचयपत्रका तथ्याङ्कको सुरक्षाका सम्बन्धमा राज्यले नागरिकलाई आश्वस्त पार्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो।

समितिका अर्का सदस्य कृष्णगोपाल श्रेष्ठले राष्ट्रिय परिचयपत्रका आवश्यकता र महत्त्वबारे सरकारले नागरिकलाई बुझाउनुपर्ने बताउनुभयो। समितिका सभापति रामहरि खतिवडाले राष्ट्रिय परिचयपत्रसम्बन्धी नागरिकका विवरणको सुरक्षामा ध्यान दिन सरकारलाई आग्रह गर्दै यसको कार्यान्वयनका क्रममा उत्पन्न जटिलतालाई सरलीकृत गर्नुपर्छ भन्नुभयो। रासस

शीघ्र संसद् अधिवेशन आह्वान गर्न विपक्षी दलको माग

काठमाण्डु। संसदा प्रतिपक्षमा रहेका दलहरूले सङ्घीय संसद्को नियमित हिउँदे अधिवेशन तत्काल आह्वानको माग गरेका छन्।

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र), राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रस्वपा), राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (रप्रपा), नेकपा (एकीकृत समाजवादी), राष्ट्रिय जनमोर्चा, आम जनता पार्टी (आजपा) र नेपाल समाजवादी पार्टी (नेसपा)को शुक्रबार भएको संयुक्त बैठकले शीघ्र अधिवेशन आह्वान गर्न माग गरेको हो।

सङ्घीय संसद्को नियमित अधिवेशन बोलाएर कानून निर्माण नगरी, संसदीय समितिमा छलफलको क्रममा रहेका विधेयक फिर्तासमेत

नलिई अध्यादेश जारी गरेकामा बैठकले विमति जनाएको छ।

बैठकले शान्तिप्रक्रियाका बाँकी कामसँग सम्बन्धित बेपत्ता प्रक्रियालाई अबिलम्ब अघि बढाई पीडितहरूलाई न्याय दिन सरकारको ध्यानकर्षण गराएको छ। बैठकमा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’,

एकीकृत समाजवादीका अध्यक्ष माधवकुमार नेपाल, राप्रपाका अध्यक्ष राजेन्द्र लिट्टेल, रस्वपाका कार्यवाहक सभापति डिपी अर्याल, राजमोका उपाध्यक्ष दुर्गा चौडेल, आजपाका सह-अध्यक्ष तिलक थापा मगर र नेसपाका अध्यक्ष महेन्द्र राय यादवलगायत नेता सहभागी हुनुहुन्थ्यो। रासस

उपराष्ट्रपतिसँग भारतका राजदूतको भेट

काठमाण्डु। उपराष्ट्रपति रामसहायप्रसाद यादवसँग नेपालका लागि भारतका राजदूत नवीन श्रीवास्तवले शिष्टाचार भेट गर्नुभएको छ।

लैनचौरस्थित उपराष्ट्रपतिको कार्यालयमा शुक्रबार अपराह्न भएको भेटमा द्विपक्षीय सम्बन्ध, उच्चस्तरीय भ्रमण, आर्थिक सहयोग, नेपालको विकासका प्राथमिकता, क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चमा द्विदेशीय सहयोग र सहकार्यलगायत आपसी हित र चासोका विविध विषयमा विचारविमर्श भएको उपराष्ट्रपतिका प्रेस संयोजक दिनेश यादवले राससलाई बताउनुभयो।

त्यस अन्तर्गत राजदूत श्रीवास्तवले भारतको ‘छिमेक पहिले’ नीतिलाई निरन्तर अघि

बढाएको उल्लेख गर्दै केन्द्र सरकारले गृह निर्माता प्रतिबन्ध लगाएको भए पनि नेपाललाई दुई

लाख टन गृह निर्माताको अनुमति दिइएको जानकारी गराउनुभएको थियो। रासस

विचाराधीन विधेयकमा साभ्धा धारणा बनाएर अगाडि बढ्ने सहमति

काठमाण्डु। सङ्घीय संसदा विचाराधीन विधेयकमा साभ्धा अवधारणा बनाएर अगाडि बढाउने सहमति भएको छ। प्रमुख चार राजनीतिक दलका प्रमुख सचेतकबीच शुक्रबार भएको छलफलमा त्यस्तो सहमति भएको हो।

सिंहदरबारस्थित नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले) संसदीय दलको कार्यालयमा भएको छलफलमा विचाराधीन विधेयकमा साभ्धा अवधारणा बनाएर अगाडि बढाउने सहमति भएको नेपाली कांग्रेसका प्रमुख सचेतक श्यामकुमार धीमरेले जानकारी दिनुभयो। उहाँले विधेयकहरूलाई कसरी अगाडि बढाउने र चाँडो पारित गराउने भन्ने विषयमा छलफल भएको बताउनुभयो।

संसदलाई प्रभावकारी बनाउने र संसदीय क प्रक्रियामा साभ्धा धारणा बनाएर अगाडि बढ्ने निष्कर्ष बैठकले निकालेको एमाले प्रमुख सचेतक महेशकुमार बर्तौलाले बताउनुभयो।

बैठकमा संसद्को विषयगत समितिमा रहेका विधेयकलाई सत्तापक्ष र विपक्षी दलको साभ्धा धारणा बनाएर चाँडो टुङ्ग याउने विषयमा पनि नेताहरूबीच कुराकानी भएको थियो। बैठकमा कांग्रेसका प्रमुख सचेतक धीमरे, एमालेका प्रमुख सचेतक बर्तौला, नेकपा (माओवादी केन्द्र) का प्रमुख सचेतक हितराज पाण्डे र राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रस्वपा) सन्तोष परियार सहभागी हुनुहुन्थ्यो। रासस

रैथाने उत्पादनबाटै मनग्य आम्दानी

धरान । धरान-१५ की मनिता घिमिरे सात वर्षदेखि तीतेपाती, नीम, घिउकुमारी, बकाइनोजस्ता वनस्पतिबाट साबुन बनाउने घरेलु उद्योग सञ्चालन गर्दै आउनुभएको छ । उहाँले उत्पादन गर्नुभएको साबुन मेला, महोत्सव, प्रदर्शनीलगायत अन्यत्र बिक्री हुने गर्दछ । नेपालमा मात्र नभएर विदेशका धेरै ठाउँहरूबाट 'अनलाइन'बाट माग गर्ने ग्राहक धेरै भएको उहाँ बताउनुहुन्छ ।

केही वर्षअघि काठमाडौंको ठमेलमा एकजना विदेशीबाट साबुन बनाउने तालिम लिएर त्यहीँबाट सिकेको सीपको उपयोग गर्दै उहाँले उद्योग सञ्चालन गर्नुभएको हो । उहाँले सात वर्षदेखि धरान-१५ स्थित आफ्नै घरमा साबुन उद्योग सञ्चालन गरिरहनुभएको छ । र २५-३० हजारको लगानीमा सुरु गर्नुभएको व्यापार अहिले राम्रो आम्दानीको स्रोत बनेको छ । नेपालमै सिकेको सीपलाई उपयोग गर्न सकियो भने थोरै लगानीबाट राम्रो आम्दानी गर्न सकिने उहाँको भनाइ छ ।

उहाँले आफूमा रहेको सीपलाई विस्तार गर्ने उद्देश्यले देशका विभिन्न ठाउँमा आयोजित तालिमहरूमा महिलालाई प्रशिक्षित गराउनुभएको छ । उहाँले इटहरी, उदयपुर, धनकुटालगायत ठाउँहरूमा तालिमहरू दिइसक्नुभएको छ । महिलाहरूले फुर्सदको समय सदुपयोग गरेर साबुन बनाई आम्दानी गर्न सक्ने उहाँ बताउनुहुन्छ । उहाँले भन्नुहुन्छ, "गाउँघरमा पाइने वनस्पतिको प्रयोग गरेर साबुन बनाउन सकिन्छ, यसबाट उपभोक्तादेखि मुलुकलाई नै फाइदा हुन्छ ।"

सानो लगानीबाट गर्न सकिने यस्ता व्यवसायका लागि स्थानीय सरकार र स्थानीय तहमा वडा कार्यालयले पनि विपन्नलाई लक्षित गरेर कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु आवश्यक रहेको उहाँको सुझाव छ । पछिल्लो समय जलवायु अनुकूलको दृष्टिले पनि रैथाने बालीप्रति उपभोक्ताको आकर्षण बढ्दै गएको छ । अहिले धरानमा सञ्चालन गरिएको एक्सपोमा पनि उहाँले बताउनुभएको साबुन किन्नेको घुईचो देख्न सकिन्छ । मेलाका राखिएका रैथाने उत्पादनहरूप्रति उपभोक्ताहरूको आकर्षण बढेको छ ।

किबीको व्यावसायिकखेती
पाँचथरका जुनु लावती २०६८ सालदेखि किबीखेती गर्दै आउनुभएको छ । उहाँले समम फलफूल उत्पादन तथा प्रशोधन उद्योग फार्म सञ्चालन गर्दै आउनुभएको छ । परम्परागत निर्वाहमुखी खेतीभन्दा व्यावसायिकखेती गरी आम्दानीसँग जोडिने नगदेबालीका रूपमा किबीखेती उपयुक्त लागेको २०६८ सालदेखि यसको खेती सुरु गरेको उहाँले बताउनुभयो ।

उहाँले यसमा कृषि फर्म, नर्सरी र प्रशोधन केन्द्र स्थापनामा भइरहे र एक

करोड बराबरको लगानी गरिसक्नुभएको छ । उहाँले अहिले ४५ रोपनी क्षेत्रफलमा किबीखेती गरिरहनुभएको छ भने भाडामा जग्गा लिएर १५ रोपनी क्षेत्रफलमा नर्सरी उत्पादन गर्नुभएको छ । पैसा कमाउन विदेश नै जानुपर्छ भन्ने छैन, मिहेनत गरेमा कृषि पेसामै आत्मनिर्भर हुन सकिने उहाँको भनाइ छ । उहाँ भन्नुहुन्छ, "कृषिमा लागेर पनि सफल व्यवसायी बन्न सकिने रहेछ ।"

उहाँले भन्नुभयो, "दुर्गम ठाउँहरूमा उत्पादन गरिएका कृषि रैथाने बाली पर्याप्त पौष्टिक तत्वले भरिपूर्ण हुने र स्वास्थ्यका लागि फाइदाजनक हुने हुँदा बिस्तारै उपभोक्ताहरूको आकर्षण बढ्दो छ । अबै यसबारे प्रचारप्रसार र आम सकिएका बजारको समस्या हुने थिएन ।" लावतीले भन्नुभयो, "किबी उत्पादन भए

दिलीप मगरलाई पनि यस पटकको धरान एक्सपो निकै फाइदाजनक बन्यो । उहाँ सक्नुभएको व्यापारबाट राम्रै आम्दानी भएको बताउनुहुन्छ । लामो समयसम्म सुँगुरपालन र दानाखेती गर्दै आउनुभएका उहाँ २० वर्षदेखि सक्नुभएको व्यापारमा लाग्नुभएको छ । अहिले डिएएमएस बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपक्षी फार्म खोलेर सक्नुभवाहेक अग्रिसोको कुच्को, निबुवाको चुक साथै अन्य अर्थानिक कृषि उत्पादनको व्यापार पनि गर्ने गर्नुहुन्छ ।

सक्नुभएको व्यापार मौसमी पेसा भएकाले वर्षमा नौ महिना मात्रै सक्नुभएको व्यापार हुने गरेको गर्दछ । नौ महिनामा मात्र उहाँले पाँच हजार केजीभन्दा बढी सक्नुभएर बिक्री गरेको र यसबाट र १२ लाखसम्म आम्दानी भएको उहाँको भनाइ छ । सक्नुभएनाका लागि मात्र उहाँले अहिले १५ रोपनी जग्गामा उखुखेती गर्दै आउनुभएको छ । उहाँले भन्नुभयो, "सक्नुभएनाका लागि उखु बाहिरबाट खरिद गर्नु पर्दैन, आफैले खेती गरेको कारण निकै सहज भएको छ ।"

उहाँको फार्ममा बाग्नादार र शुद्ध सादा गरी दुई किसिमको सक्नुभए पाइन्छ । बाग्नादार सक्नुभए नुवाङ, सुकुमेल, गरम मसला र नरिवल हालै बनेउने गरिन्छ भने शुद्ध सादामा केही नहोली बनाइएको हुन्छ । उहाँले सादा सक्नुभए अहिले प्रतिकेजी र दुई सय र बाग्नादार सक्नुभए र पाँच सयमा बिक्री भइरहेको बताउनुहुन्छ । उहाँका अनुसार सक्नुभए किनका लागि धेरैजसो व्यापारी फार्ममै पुग्ने गरेका छन् भने कातिपयले फोनबाट माग गर्दछन् । फार्मबाट बिक्री गर्नुभन्दा मेला, महोत्सवमा बिक्री गर्दा

विगत २० वर्षदेखि सरस्वरको व्यापारमा रमाई रहनुभएका सतुवासभाका दिलीप मगरलाई पनि यस पटकको धरान एक्सपो निकै फाइदाजनक बन्यो । उहाँ सक्नुभएको व्यापारबाट राम्रै आम्दानी भएको बताउनुहुन्छ ।

उहाँ धरान एक्सपोमा किबीको व्यापार गर्दै आउनुभएको छ । किबी र किबीबाट उत्पादन गरिएका जुसको व्यापार अत्यधिक मात्रामा बिक्री भइरहेको छ । लावतीले अहिले एक्सपोमा किबी फलबाट उत्पादन गरिएको किबीको जुस, अचारलगायत किबीबाट उत्पादन गरिएको विभिन्न वस्तुहरू बिक्रीका लागि राखिएको छ । सूचना प्रविधिको पहुँचबाट टाढा रहेका कारण आफूले अनलाइनको माध्यमबाट बजारीकरण गर्न नसकेका कारण विभिन्न जिल्लामा आयोजित एक्सपो मेला, महोत्सवलगायत ठाउँहरूमा पुगेर आफ्ना उत्पादनहरू बिक्रीका लागि लैजाने गरेको उहाँले बताउनुभयो ।

यस्ता मेला, महोत्सवहरूमा दैनिक र ८० हजारदेखि र एक लाखसम्म आम्दानी हुने गरेको उहाँको भनाइ छ । उहाँले भन्नुभयो, "दुर्गम ठाउँहरूमा उत्पादन गरिएका कृषि रैथाने बाली पर्याप्त पौष्टिक तत्वले भरिपूर्ण हुने र स्वास्थ्यका लागि फाइदाजनक हुने हुँदा बिस्तारै उपभोक्ताहरूको आकर्षण बढ्दो छ । अबै यसबारे प्रचारप्रसार र आम सकिएका बजारको समस्या हुने थिएन ।" लावतीले भन्नुभयो, "किबी उत्पादन भए

बढी फाइदा हुने गरेको उहाँको भनाइ छ । पछिल्लो समय धेरै मानिसमा मधुमेहको समस्या देखिएकाले पनि चिनीको सट्टा सक्नुभएको प्रयोग गर्न थालेपछि यसको व्यापार बढेको उहाँको भनाइ छ । उहाँले उत्पादन गर्नुभएको सक्नुभए सुनसरी, धनकुटा, मोरङ, विराटनगर, भद्रा, काठमाडौं, पोखरलगायत ठाउँमा बिक्री हुने गरेको छ ।

एक्सपोमा सक्नुभए किन आउनुभएका धरानका साजन उदास पछिल्लो समय गुलियो पारखीहरूका लागि सक्नुभए निकै लाभदायी भएको बताउनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, "चिनीको प्रयोग गर्दा विभिन्न किसिमका रोग लाग्ने गरेकाले सक्नुभएको प्रयोग गर्न थालेको हुँ ।" सक्नुभएलाई चिनीको सट्टा चिचा, रोटीलगायत अन्य परिकारहरूमा प्रयोग गर्ने गरेको उहाँको भनाइ छ ।

एक्सपोले गरायो बजारीकरण
सुनसरी उद्योग वाणिज्य सङ्घको आयोजना, स्थानीय सरकार, धरान उपमहानगरपालिका, कोशी प्रदेश सरकार, सङ्घीय सरकारको सहयोगमा सुरु भएको धरान एक्सपोबाट स्थानीय किसानका साथै उपभोक्ताहरू लाभान्वित भएका छन् । व्यापार-व्यवसायको प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले आयोजना गरिएको एक्सपोमा हस्तकलाका सामग्री, कृषिजन्य उत्पादनहरू राखिएका छन् । सुनसरी उद्योग वाणिज्य सङ्घका अध्यक्ष विजय श्रेष्ठ भन्नुहुन्छ, "एक्सपोमा विभावीयुक्त तरकारीका साथै कृषि उपजको आयातलाई निरूसाहित गर्दै किसानले उत्पादन गरेको स्थानीय उत्पादनहरूलाई प्राथमिकतामा राखेर एक्सपोको आयोजना गरिएको हो ।"

एक्सपोमा स्थानीय उत्पादन र किसानलाई अर्थानिक उत्पादनमा जोड दिँदै बिक्री कक्षहरू राखेर प्राविधिक सहयोग गर्दै आएको धरान एक्सपो अनुगमन समितिको संयोजक जयप्रकाश शर्माले बताउनुभयो । स्थानीय निकायमा भएका सानादेखि ठूला उद्योगबाट उत्पादन भएका सबै उत्पादनलाई एक्सपोमा प्रदर्शनीका लागि राखिएको एक्सपोका मूल संयोजक गोपाल शिष्ठे बताउनुहुन्छ । एक्सपोमा राखिएका एक सय ४२ वटा स्टलमा कृषिउपज, कृषि औजार, घरेलु तथा साना उद्योगका उत्पादन, तयारी कपडा, घरेलु सामान प्रदर्शनी र बिक्रीका लागि राखिएका छन् । एक्सपोमा कोशी प्रदेशका विभिन्न जिल्लाहरू र छिमेकी दार्जिलिङलगायत भारतका विभिन्न स्थानबाट अवलोकन तथा व्यापार-व्यवसायका लागि आउने मानिसको भीड लागेको छ । एक्सो गत पुस २५ गतेदेखि सुरु भई यही माघ ५ गतेसम्म सञ्चालन भइरहेको छ । रासस

अमेरिकी डलर उकालो लाग्दा कुन विदेशी मुद्राको भाउ बढ्यो र कुनको घट्यो

काठमाण्डु । नेपाल राष्ट्र बैंकले शुक्रबारका लागि विदेशी मुद्राको विनिमय दर निर्धारण गरेको छ । निर्धारित विनिमयदरअनुसार अमेरिकी डलरको मूल्यमा नयाँ कीर्तिमान कायम भएको छ । लगातार उकालो लागेको अमेरिकी डलरमा शुक्रबार पनि वृद्धि भएको छ ।

युरोपियन युरो, युके पाउन्ड स्टर्लिङ, स्वीस फ्याङ्क, अष्ट्रेलियन डलर, सिङ्गापुर डलर, जापानी येन, चिनियाँ युआन, साउदी अरेबियन रियाल, कतारी रियाल, थाई भाट, युएई दिराम, मलेसियन रिङ्गेट, साउथ कोरियन वन, स्वीडिस क्रोनर, हङकङ डलर, कुवेती दिनार, बहराइन दिनार र

५१ पैसा निर्धारण गरिएको छ । जापानी येन १० को खरिददर आठ रूपैयाँ ८७ पैसा र बिक्रीदर आठ रूपैयाँ ९१ पैसा, चिनियाँ युआन एकको खरिददर १८ रूपैयाँ ८५ पैसा र बिक्रीदर १८ रूपैयाँ ९३ पैसा, साउदी अरेबियन रियाल एकको खरिददर ३६ रूपैयाँ ८३ पैसा र बिक्रीदर ३६ रूपैयाँ ९९ पैसा, कतारी रियाल एकको खरिददर ३७ रूपैयाँ ९२ पैसा र बिक्रीदर ३८ रूपैयाँ ०८ पैसा कायम भएको छ ।

केन्द्रीय बैंकका अनुसार थाई भाट एकको खरिददर चार रूपैयाँ र बिक्रीदर चार रूपैयाँ ०१ पैसा, युएई दिराम एकको खरिददर ३७ रूपैयाँ ६२ पैसा र बिक्रीदर ३७ रूपैयाँ ७९ पैसा, मलेसियन रिङ्गेट

ओमनी रियालको भाउमा वृद्धि भएको छ । यस्तै, क्यानेडियन डलरको मूल्य भने ओरालो लाग्दा अन्य केही विदेशी मुद्राको भाउ भने स्थिर छ ।

राष्ट्र बैंकका अनुसार अमेरिकी डलर एकको खरिददर एक सय ३८ रूपैयाँ १९ पैसा र बिक्रीदर एक सय ३८ रूपैयाँ ७९ पैसा कायम भएको छ । युरोपियन युरो एकको खरिददर एक सय ४२ रूपैयाँ १७ पैसा र बिक्रीदर एक सय ४२ रूपैयाँ ७९ पैसा, युके पाउन्ड स्टर्लिङ एकको खरिददर एक सय ६८ रूपैयाँ ६७ पैसा र बिक्रीदर एक सय ६९ रूपैयाँ ४१ पैसा, स्वीस फ्याङ्क एकको खरिददर एक सय ५१ रूपैयाँ ५४ पैसा र बिक्रीदर एक सय ५२ रूपैयाँ २० पैसा कायम गरिएको छ ।

अष्ट्रेलियन डलर एकको खरिददर ८५ रूपैयाँ ८३ पैसा र बिक्रीदर ८६ रूपैयाँ २० पैसा, क्यानेडियन डलर एकको खरिददर ९६ रूपैयाँ १३ पैसा र बिक्रीदर ९६ रूपैयाँ ५५ पैसा, सिङ्गापुर डलर एकको खरिददर एक सय एक रूपैयाँ ०७ पैसा र बिक्रीदर एक सय एक रूपैयाँ

एकको खरिददर ३० रूपैयाँ ६९ पैसा र बिक्रीदर ३० रूपैयाँ ८३ पैसा, साउथ कोरियन वन एक सयको खरिददर नौ रूपैयाँ ४८ पैसा र बिक्रीदर नौ रूपैयाँ ५२ पैसा, स्वीडिस क्रोनर एकको खरिददर १२ रूपैयाँ ३८ पैसा र बिक्रीदर १२ रूपैयाँ ४४ पैसा र डेनिस क्रोनर एकको खरिददर १९ रूपैयाँ पाँच पैसा र बिक्रीदर १९ रूपैयाँ १४ पैसा तोकिएको छ ।

राष्ट्र बैंकले हङकङ डलर एकको खरिददर १७ रूपैयाँ ७४ पैसा र बिक्रीदर १७ रूपैयाँ ८२ पैसा, कुवेती दिनार एकको खरिददर चार सय ४७ रूपैयाँ ८० पैसा र बिक्रीदर चार सय ४९ रूपैयाँ ७४ पैसा, बहराइन दिनार एकको खरिददर तीन सय ६६ रूपैयाँ ६१ पैसा र बिक्रीदर तीन सय ६८ रूपैयाँ २० पैसा, ओमनी रियाल एकको खरिददर तीन सय ५८ रूपैयाँ ९५ पैसा र बिक्रीदर तीन सय ६० रूपैयाँ ५१ पैसा तोकिएको छ । यस्तै, भारतीय रूपैयाँ एक सयको खरिददर एक सय ६० रूपैयाँ १५ पैसा निर्धारण भएको छ । रासस

सङ्कटमा माटाका भाँडा बनाउने पेसा

गण्डकी । कुमाल जाति पहिचानसँग जोडिएको छ माटाका भाँडा बनाउने पेसा । पहिचान मात्रै होइन कुनै बेला यो पेसा जीविकोपार्जनको बलियो आधार पनि थियो । अचेल भने कुमालको पहिचान यसैमा सीमित छ न त यही पेसाबाट जीविकोपार्जन गर्ने अवस्था छ । आधुनिकताको प्रभावका कारण आफ्नो पेसा सङ्कटमा पर्न थालेको गुनासो बढ्न थालेको छ ।

दैनिकजसो कारोबार गर्ने अवस्था नभए पनि केही वर्षअघिसम्म मेला महोत्सवमा भने यी भाडाप्रति गजबको आकर्षण देखिन्थ्यो । अचेल भने मेला महोत्सवमा पनि माटाका भाँडावर्तन देखिँदैनन् । पोखराको प्राचीन मेला दुङ्गेसाँघुमा पनि यसपालि यस्ता भाँडाकुँडा देखिएनन् ।

कुनैबेला माघेसङ्क्रान्तिको अघिल्लो दिन ढोका भरी माटाका भाँडा बोकेर मेलाको नजिक बास बस्न आउने कुमालहरूको भीड नै देखिन्थ्यो । बजारभरि माटाका सामान देखिन्थे । स्थानीय ९६ वर्षीय चन्द्रकान्त भण्डारी यसपालि

अहिले पनि बिसिनुभएको छैन । "हाँडीमा भुटेको मकैमात्र होइन, गर्मीयाममा माटाको घैँटोमा राखेको चिसो पानी खाँदा शरीर नै शीतल हुने गर्थ्यो । कास्कीको पोल्याडटार,

सामानको विकल्पमा प्लाष्टिक र स्टीलका भाँडाको प्रयोग बढ्दै गएपछि कुमालको पेसा लोप हुने अवस्था आएको हो ।

हिन्दू धर्मावलम्बीको मृत्यु संस्कारमा आवश्यक पर्ने हाँडी, विभिन्न पूजापाठमा कुमाल बस्तीमा र ६५ लाखको लागतमा पाउन कठिन बन्दै गएको बताउँदै ज्येष्ठ नागरिक भण्डारीले भन्नुभयो, "प्लाष्टिक, स्टील र फलामका सामानको प्रयोग बढेको छ । सेती नदीमाथि ढुङ्गा र माटोबाट बनेको प्राकृतिक पुल दुङ्गेसाँघुमा दुई सय वर्षभन्दा अघिदेखि मेलालाई आएको किंवदन्ती छ । सोही अवधिदेखि मेलामा निरन्तर माटाका भाँडाको राम्रो व्यापार हुने गरेको थियो । अचेल भने त्यहाँ पनि यस्ता भाँडाकुँडा देखिन छाडेका छन् ।"

मेला व्यवस्थापन समितिका संयोजक एवं सदाशिव हरिहर सिद्धेश्वर मन्दिर व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष नरेन्द्र शर्मा भण्डारीका अनुसार विगतका वर्षमा व्यापारीहरू आउने गरे पनि यसवर्ष बजारमा माटाका भाँडा देखिएनन् । वर्षौंदेखि गर्दै आएको पेसा सङ्कटमा

पर्न थालेपछि कतिपय कुमाल समुदायका युवा विदेशिने र माटाका भाँडा बनाउने सीप भएका अग्रजहरू अन्य काम गर्न बाध्य भएको जिल्ला समन्वय समिति कास्कीका उपप्रमुख सरिता कुमाल बताउनुहुन्छ । उहाँले यो पेसा संरक्षणका लागि सरकारी तवरबाट पहल नहुँदा सामग्री उत्पादन भए पनि बजार अभावका कारण समस्या भएको बताउनुभयो । "सुपथ मूल्य र प्लाष्टिकका सामग्री गाउँगाउँमा पुग्न थालेपछि कुमाल जातिको पेसा लोप हुने अवस्थामा पुगेको छ", उपप्रमुख कुमालले भन्नुभयो, "प्लाष्टिक र स्टीलका सामानको तुलनामा बढी मूल्य पर्ने र फुटेपछि पुनःप्रयोग नहुने भए पनि स्वास्थ्यका लागि लाभदायक मानिने माटोका भाँडा उत्पादन र प्रयोगको वातावरण बनाउन ती नै तहका सहकार जम्मेवार बनुपर्छ ।"

गण्डकी प्रदेश सरकारले स्थानीय समुदायको जीविकोपार्जनमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले यो पेसा संरक्षणका लागि काम नगरेको होइन । गोर्खाको सिरानचोक गाउँपालिका वडा नं ४ स्थित छाप्राकको कुमाल बस्तीमा र ६५ लाखको लागतमा सामूहिक माटाका भाँडा बनाउने कार्यक्रम बनेको छ । यसलाई अन्य ठाउँमा पनि विस्तार गर्न आवश्यक रहेको स्थानीय तोपबहादुर कुमालको भनाइ छ । "सरकारले तालिमसहित माटो मुख्ने मेसिन उपलब्ध गराएको छ । हाल माटोका गमला बनाएर बिक्री गर्दै आएका छौं । हाँडी र घैँटोको माग अत्यधिक आए पनि तालिमको अभावमा उत्पादन गर्न सकिएको छैन । यसमा पनि ध्यान दिन आवश्यक छ", उहाँले भन्नुभयो ।

पोखरा महानगरपालिका-१७ महतगौडा सीतापाइलास्थित हरिहर मन्दिर परिसरमा प्रत्येक वर्ष माघेसङ्क्रान्तिका दिन दुङ्गेसाँघु मेला लाग्दछ । यस वर्ष मेलामा एक सय ३० वटा स्टल राखिए पनि माटाका भाँडाका स्टल भने एउटा पनि थिएन । रासस

तरकारी र फलफूलको मूल्य

काठमाण्डु । कालीमाटी फलफूल तरकारी विकास समितिले शुक्रबारका लागि कृषिउपजहरूको थोक मूल्य निर्धारण गरेको छ ।

समितिका अनुसार प्रस्तुत तरकारी र फलफूलको अधिकतम थोक मूल्य निर्धारण गरिएको हो । शुक्रबार गोलभेंडा दूलो (भारतीय) प्रतिकेजी र ७०, गोलभेंडा सानो (लोकल) प्रतिकेजी र ३०, गोलभेंडा सानो (भारतीय) प्रतिकेजी र ३५, गोलभेंडा सानो (तराई) प्रतिकेजी र ३५, आलु रातो प्रतिकेजी र ४७, आलु रातो (भारतीय) प्रतिकेजी र ४२, प्याज सुकेको (भारतीय) प्रतिकेजी र ६५, गाजर (लोकल) प्रतिकेजी र ८०, गाजर (तराई) प्रतिकेजी र ७० कायम भएको छ ।

साथै बन्दा (लोकल) प्रतिकेजी र ३०, बन्दा (तराई) प्रतिकेजी र २०, बन्दा (नरिवल) प्रतिकेजी र २०, काउली स्थानीय प्रतिकेजी र २०, स्थानीय काउली (ज्यापु) प्रतिकेजी र ३०, काउली (तराई) प्रतिकेजी र २०, मूला रातो प्रतिकेजी र ३५, मूला रातो (लोकल) प्रतिकेजी र ३०, सेतो मूला (हाइब्रिड) प्रतिकेजी र ३०, भन्दा लाम्चो प्रतिकेजी र ४०, भन्दा डल्लो प्रतिकेजी र ६० कायम भएको समितिले जनाएको छ ।

यसैगरी, मकै बोडी प्रतिकेजी र ७०, मटरकोसा प्रतिकेजी र ८०, घिउ सिमी (लोकल) प्रतिकेजी र ९०, घिउ सिमी (हाइब्रिड) प्रतिकेजी र ९०, घिउ सिमी (राजमा) प्रतिकेजी र ७०, टाटे सिमी प्रतिकेजी र ६०, तितिकेला प्रतिकेजी र ११०, लौका प्रतिकेजी र ७०, फर (तराई) प्रतिकेजी र १००, फर्सी पाकेको प्रतिकेजी र ५०, फर्सी हरियो (फार्म) प्रतिकेजी र २०, हरियो फर्सी (डल्लो) प्रतिकेजी र २०, सलामन प्रतिकेजी र १००, भाँडाका स्टल भने एउटा पनि थिएन । रासस

प्रतिकेजी ८०, बरेला प्रतिकेजी र ४०, पिँडालु प्रतिकेजी र १००, स्क्रूस प्रतिकेजी र ४५, रायो साग प्रतिकेजी र २०, पालुङ्गो साग प्रतिकेजी ७०, चमसुरको साग र ७०, तोरीको साग प्रतिकेजी र ४०, मेथीको साग प्रतिकेजी र ७०, प्याज हरियो प्रतिकेजी र ६०, बकुला प्रतिकेजी र ८०, तरलु प्रतिकेजी र १००, च्याउ (कन्य) प्रतिकेजी र १००, च्याउ (डल्ले) प्रतिकेजी र ३०० निर्धारण गरिएको छ ।

ब्रोकाउली प्रतिकेजी र ४०, चुक्रुन्दर प्रतिकेजी र ८०, रातो बन्दा प्रतिकेजी र ६०, जिरीको साग प्रतिकेजी र ७०, प्याठ कोनी प्रतिकेजी र ९०, सेलरी प्रतिकेजी र ४००, पार्सले प्रतिकेजी र ८००, सौफको साग प्रतिकेजी र ८०, पुदिना प्रतिकेजी र ४००, गाटे मूला प्रतिकेजी र ८०, इमली प्रतिकेजी र १६०, तामा प्रतिकेजी र १००, तोफु प्रतिकेजी र १२०, गुन्द्रुक प्रतिकेजी र ३०० तोकिएको छ ।

(हाइब्रिड) प्रतिकेजी र ११०, रूख कटहर र १००, निबुवा प्रतिकेजी र ५०, नासपाती (चाइनिज) प्रतिकेजी र २५०, मेवा (नेपाली) प्रतिकेजी र ५०, मेवा (भारतीय) प्रतिकेजी र १००, अमबा प्रतिकेजी र ११०, लाम्पी प्रतिकेजी र ५०, स्वेबरी (मुइसेसेलु) प्रतिकेजी र ५००, किबी प्रतिकेजी र २५०, आभोकाडो प्रतिकेजी र २५०, अमला प्रतिकेजी र ७० निर्धारण गरिएको छ ।

यसैगरी, अदुवा प्रतिकेजी र १२०, खुर्सानी सुकेको प्रतिकेजी र ४००, खुर्सानी हरियो प्रतिकेजी र ८०, खुर्सानी हरियो (बुलेट) प्रतिकेजी र ८०, खुर्सानी हरियो (माछे) प्रतिकेजी र ८०, खुर्सानी हरियो (अकबरे) प्रतिकेजी र ३००, भेडे खुर्सानी प्रतिकेजी र ७०, लसुन हरियो प्रतिकेजी र १६०, हरियो प्रतिकेजी र १६०, लसुन सुकेको चाइनिज प्रतिकेजी र ३००, लसुन सुकेको नेपाली प्रतिकेजी र ३००, ख्यापी सुकेको प्रतिकेजी र १६०, ख्यापी हरियो प्रतिकेजी र २५०, ताजा माछा (रुहु) प्रतिकेजी र २६०, ताजा माछा (छडी) प्रतिकेजी र २६०, ताजा माछा (मुजरी) प्रतिकेजी र ५००, रूख टमाटर प्रतिकेजी १६०, राजा च्याउ प्रतिकेजी र ३०० र सिसाके च्याउ प्रतिकेजी र ८०० तोकिएको छ । रासस

उपराष्ट्रपति यादवसंग भारतीय राजदूत श्रीवास्तवको शिष्टाचार भेटवार्ता

दुई समाचारदाता

काठमाण्डु । उपराष्ट्रपति रामसहाय प्रसाद यादवसंग भारतका महामहिम राजदूत नवीन श्रीवास्तवले शिष्टाचार भेटवार्ता गरेका छन् ।

लैनचौरस्थित उपराष्ट्रपतिको कार्यालयमा शुक्रबार भएको भेटमा शुभकामना आदानप्रदान प्रश्नचर्चा दुई मुलुकबीचको द्विपक्षीय सम्बन्ध, उच्चस्तरीय भ्रमण, आर्थिक सहयोग, नेपालको विकास प्राथमिकताहरू, क्षेत्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरूमा सहयोग र सहकार्य लगायतका विषयमा छलफल भएको थियो ।

उपराष्ट्रपति यादवले नेपाल र भारतबीच सौहार्दता, मित्रता, सदभावना, आपसी सम्पर्ककारी र सहयोगले गाँसिएको गहिरो एवं वृहत सम्बन्ध रहेको बताए । दुई देशबीचका सम्बन्धहरू सार्वभौमिक समानता, असल छिमेकीपन, आपसी सम्मान र पारस्परिक विश्वासका सिद्धान्तमा आधारित छन् उनले भने, नेपाल र भारतबीच सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिक, आध्यात्मिक, आर्थिक सम्बन्ध एवं जनस्तरको घनिष्ठ सम्बन्धको शताब्दीयौं पुरानो परम्परा छ ।

उपराष्ट्रपति यादवले हालैका वर्षहरूमा नेपाल-भारत सहयोग र विकास साभेदारीले विशेषगरी सीमापार पूर्वाधार विकास र ऊर्जा क्षेत्रमा राम्रो गति लिएकोमा खुशी व्यक्त गरे । 'छिमेकीलाई प्राथमिकता दिने भारतको 'नेबरहुड फस्ट' नीतिको नेपालले प्रशंसा गर्दछ, यसबाट भारतले आफ्ना छिमेकी राष्ट्रहरूलाई दिएको प्राथमिकता र महत्त्व प्रतिबिम्बित हुन्छ' उनले भने, 'निकट छिमेकीका नाताले भारतसँग नजिकको सहकार्य गर्न पाउँदा खुशी छौं ।'

उत्तम उच्चस्तरीय भ्रमणको आदान-प्रदानले हाम्रा दुई मुलुकबीचको हार्दिक द्विपक्षीय सम्बन्धलाई थप मजबुत तुल्याउन महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको समेत बताए । उनले भने, 'सन् २०२४ मा भारतको विदेश मन्त्री र विदेश सचिवले गर्नुभएको नेपाल भ्रमण तथा गत साता भएको

वाणिज्य सचिवस्तरीय द्विपक्षीय बैठक तथा यस प्रकारका अन्य द्विपक्षीय संयन्त्रहरूको बैठकले दुई देशबीच आपसी विश्वास र सहयोगको वातावरण बनेकोमा हार्दिक छु ।

उत्तम भारत नेपालको एक महत्त्वपूर्ण विकास साभेदारी रही आएको उल्लेख गर्दै हामीले भारतबाट आर्थिक, प्राविधिक लगायत विभिन्न क्षेत्रमा

रुपमा हाम्रा दुई देशको विगत, वर्तमान र भविष्य जोडिएको छ, हाम्रा जनताको प्रगति र समृद्धिका लागि हाम्रो मित्रता तथा सहकार्य थप मजबुत हुनुपर्दछ ।

उत्तम नेपालको विकास प्राथमिकताहरूमा हरित, दिगो र समावेशी आर्थिक विकास हासिल गर्नुका साथै कृषिको आधुनिकीकरण, पूर्वाधार विकास, जलविद्युत, व्यापार,

पूर्वाधार निर्माण गर्ने जस्ता विषय पनि हाम्रा प्राथमिकतामा छन् ।

उत्तम प्राकृतिक, सांस्कृतिक र धार्मिक सम्पदाले नेपाल र भारतलाई शताब्दीयौंदेखि जोडेको उल्लेख गर्दै हामीले दुई मुलुकका जनताको बृहत्तर लाभको लागि झेतहरूको संरक्षण र परिचालन गर्न आवश्यक रहेको बताए । उनले भेटमा हाम्रा दुई मुलुक सार्क, विमस्टेक, बीबीआईएस जस्ता क्षेत्रीय तथा संयुक्त राष्ट्रसंघ जस्ता बहुपक्षीयमञ्चहरूमा पनि निकट रुपमा सहयोग र सहकार्य गर्दै आएको पनि उल्लेख गरे ।

उत्तम उपराष्ट्रपति यादवले भारतको ७६ औं गणतन्त्र दिवस (२६ जनवरी) को अवसरमा राजदूतमार्फत भारतीय जनतालाई हार्दिक बधाई तथा शुभकामना व्यक्त गरे ।

भारतीय राजदूत नवीन श्रीवास्तवले भारतले 'नेबरहुड फस्ट' नीतिलाई निरन्तर अघि बढाएको उल्लेख गर्दै गहुँ निर्यातमा प्रतिबन्धका बाबजूद नेपाललाई दुई लाख टन गहुँ निर्यातका लागि अनुमति दिएको बताए । उनले भैरहवामा भारतले यसै वर्ष सम्पन्न हुने गरी एकीकृत सुरक्षा जाँच चौकी निर्माण गरिरहेको जनाउँदै नेपाललाई भारतले एक हजार चौरसठो मेगावाट विजुली आपूर्ति गरिरहेको र बाढीका बेला १० वटा बेलीब्रिज पनि हस्तान्तरण गरेको बताए ।

भारतीय राजदूत नवीन श्रीवास्तवले भारतले "नेबरहुड फस्ट" नीतिलाई निरन्तर अघि बढाएको उल्लेख गर्दै गहुँ निर्यातमा प्रतिबन्धका बाबजूद नेपाललाई दुई लाख टन गहुँ निर्यातका लागि अनुमति दिएको बताए ।

उत्तम उच्चस्तरीय सहयोग प्राप्त गर्दै आएको बताए । 'हवाई, सडक र रेलमार्ग, पेट्रोलियम पदार्थको पाइपलाइन, जलविद्युत तथा प्रसारण लाइनको विकास, एकीकृत जाँच चौकी (आईसीपी) र मानव संसाधन विकासका क्षेत्रमा नेपाल-भारत सहकार्य महत्त्वपूर्ण छ' उनले भने, 'निकट छिमेकीका

लगाणी, पर्यटन र मानव संसाधन विकास रहेको बताए । 'सन् २०२६ सम्ममा नेपाल अति कम विकसित मुलुकबाट स्तरोन्नति हुँदैछ, यस संक्रमणकालमा हामीले आफ्नो क्षमता विकास गर्नुपर्नेछ । उपराष्ट्रपति यादवले भने, 'यसका निमित्त जनताको दक्षता बढाउने, विभिन्न बस्तुको उत्पादन गर्ने तथा

कठै दिनेश त्रिपाठीजीहरु.....

श्यामसुन्दर शशिश्रेष्ठ

कोरोना संक्रमित हंसपुर नगरपालिका, लौवाखोर-प्रसाहीका राजु सदालाई एम्बुलेन्स चालककले अस्पताल पुर्‍याउन मानेन । पछि, उनलाई नगरपालिकाको टिपरमा गाई-वस्तु भै लोड गरेर जनकपुरधामस्थित प्रादेशिक अस्पताल ल्याइएको थियो । जहाँ सिटामोलसम्म खान नपाएर उनले ज्यान गुमाउनु परेको थियो । खाइ लामे उमेरका लवका जवान दलित युवा बारे मैले यसै ब्लागमार्फत लेखेको थिएँ- कठै राजु सदाहरु.... ।

नेपाली कांग्रेसको पछिल्लो महाधिवेशनमा सभापतिका उम्मेदवार बनेका नेपाली कांग्रेसका पूर्वउपसभापति एवं पूर्वउपप्रधान तथा गृहमन्त्री विमलेन्द्र निधि नराम्नी पछारिएपछि मैले यसै ब्लागमार्फत लेखेको थिएँ- मधेशी भएर सभापति बन्न खोज्दाको पीडा विमलेन्द्र जीसंग सोध्नुहोस्..... ।

शानदार खेल प्रदर्शन गर्दै नेपाली १९ वर्ष मुनिको महिला राष्ट्रिय क्रिकेट टिमलाई एशिया कपको फाइनलसम्म पुर्‍याउँन सफल १९ वर्ष मुनिको राष्ट्रिय क्रिकेट टिमकी कप्तान पूजा महतोले अन्तर्वार्ताको क्रममा अग्नेजीमा बोल्दा तिनीमाथि नेपाली नै नभएको आरोप लगाउँदा मैले सामाजिक सञ्जालमा लेखेको थिएँ- कठै पूजा महतोहरु..... ।

नेपाली राष्ट्रिय क्रिकेट टिमका प्रतिभाशाली खेलाडीहरु अनिलकुमार साह होस् कि आरिफ सेखे । चर्चित मुटुरोग विशेषज्ञ ओममूर्ति अनिल होस् कि वैज्ञानिक एवं जनमत पार्टीका अध्यक्ष डा.सीके राउतहरु । मधेशीमूलका जो कोही राष्ट्रिय-अन्तर्राष्ट्रिय पहिचान बनाउँछन्, मुलुकको स्थायी सत्तासंग सवाल गर्छन् वा आफ्नो प्रतिभाले अरुलाई पछि पार्छन् । सबैलाई पटक पटक आफू पनि नेपाली नै भएको प्रमाणित गर्नु पर्दछ । सहकारी पीडितहरुको पक्षमा बहस गरेर, काठमाण्डु जिल्ला अदालतबाट फर्किँदै गर्दा अराजक भीडबाट आएको सम्प्रदायिक सोर र त्यसपछि वरिष्ठ अधिवक्ता दिनेश त्रिपाठीमाथि भएको आक्रमणले एक पटक फेरि लेख्न बाध्य भएको छु- कठै दिनेश त्रिपाठीजीहरु..... ।

दोषी नै ठगर नगरे पनि सम्मानित काठमाण्डु जिल्ला अदालतले राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सभापति एवं पूर्वगृहमन्त्री रवि लामिछानेको प्रसंगमा- 'रवि लामिछाने र गितेन्द्रबाबु राईको नाममा ऋण खाता

खोली गाडी खरिद गर्न ऋण लिएको र स्वर्णलक्ष्मी सहकारीमा लामिछानेको हस्ताक्षरबाट काटेको चेकबाट ९० लाख १६ हजार ६६० रुपैयाँ तिरेको देखिएकाले उनी अहिले नै कसुरदार होइनन् भन्न सक्ने अवस्था नदेखिएको ।' भन्दै टिप्पणी गरिएको छ । यद्यपि रवि कास्की जिल्ला अदालतबाट ६५ लाख र काठमाण्डु जिल्ला अदालतबाट ६० लाख रुपैयाँ धरोटीमा रिहा भएका छन् । कुनै पनि व्यक्ति विशेष माथि आरोप लामु, अनुसन्धान हुनु, मुद्दा चल्नु, अदालतले धरोटी मानु वा नमानु र अन्तिम फैसलाबाट दोषी वा निर्दोष सावित हुनु कानूनी राज्यका स्वाभाविक प्रक्रिया हो । यो लामिछानेको हकमा पनि लागू हुन्छ । सम्मानित सर्वोच्च अदालतले दोषी ठहर

नगरेसम्म उनी आरोपी मात्र हुन् । यसैगरी अदालतका विचाराधीन मुद्दाहरूमा पक्ष र विपक्षमा बहस, पैसो गुनु पनि सर्वमान्य प्रक्रिया हो । लोकतान्त्रिक देशहरूका संविधानले पेशागत अधिकार, मानवअधिकारी, लेखने र बोल्ने लगायतका अधिकारहरु सुनिश्चित गरेकै हुन्छन् । र पनि आफू वा आफ्ना गिरोहका मुखियाविरुद्ध बोल्ने, बहस-पैसो गुने वा लेख्ने पेशाकर्ममाथि पटक-पटक आक्रमण भएको हामीले पढ्दै र सुन्दै आएका छौं । सम्मानित काठमाण्डु जिल्ला अदालत परिसरमा सहकारी पीडित सर्वसाधारणको पक्षमा वकालत गर्ने वरिष्ठ अधिवक्ता दिनेश त्रिपाठीमाथि भए/गरेको अमानवीय व्यवहारलाई जति निन्दा गरे पनि थोरै हुन्छ । त्रिपाठीमाथि आक्रमण गर्नु अराजक समूहबाट आएको सम्प्रदायिक टिप्पणी भन्नु निन्दनीय छ । दुःखद छ ।

वरिष्ठ अधिवक्ता त्रिपाठीमाथि सम्मानित अदालत नजिकै भएको अराजक आक्रमणबारे सरकारको ध्यानकर्षण नभएको भन्न मिल्दैन । कारण प्रहरीले तत्कालै एक जनसलाई पक्राउ गरेको थियो । श्रव्य-दृश्यमा देखिएको तथा सुनिएको प्रमाणको आधारमा सरकारले अगाडिको कारवाही अघि बढाउने नै छ । तर यस प्रसंगमा राजनीतिक दल, कानून

व्यवसायी, सञ्चार जगत, मानवअधिकारकर्मी एवं नागरिक समाजको उदासीनता उदेक लाग्दो छ । यसक्रममा एमाले नेता माननीय सूर्य थापाले आफ्नो फेसबुक वालामार्फत लेख्नु भएको विषय वस्तुको एक अंश यहाँ राख्न चाहेको छु । वहाँले लेख्नु भएको छ- 'राजनीतिक प्रतिशोधको यहाँहरूको हावादारी बेलुनको हावा बबम्हलस्थित काठमाण्डु जिल्ला अदालतको परिसरमा पुगेर फुस हुन पुगेको अक्मात नै भएको होला । सम्मानित अदालतलाई स्वतन्त्रता र निर्भिकतापूर्वक काम गर्न अवरोध गरेर यहाँहरूले कार्तिक ३ गते देखि नै दुनियाँलाई आश्चर्यचकित र लज्जित तुल्याउनु भएको छ ।

तपाईंको पार्टीद्वारा परिचालित भइरहेको भैंडा जमातले सोसल मिडिया त प्रदुषित गरेकै छ, जसले अश्लील, छाडा र यहाँ लेख्नसम्म नसकिने शब्दमा गालीगलौज गरेर संसदीय समितिका सभापति, वकिल, पत्रकार, यतिसम्म कि न्यायाधीशलाई सम्म प्रशंसा र गाली दुबै गरिरहेको छ ।

ठोकरे भन्न सकिन्छ- दिनेश त्रिपाठीमाथिको आक्रमण सहकारी टगहरूले गरेको हो । तिनलाई पीडितको पक्षमा बोल्ने, लेख्ने र बहस पैसो गुने जो कोही व्यक्ति सैथ्य हैनन् । म फेरि पनि भन्न चाहन्छु- विरोधि स्वरलाई सुनिएन भने लोकतन्त्र सखाप हुन्छ । सामाजिक सदभावलाई जोगाउँन सकिएन भने सामाजिकता नष्ट हुन्छ । आरोप लापेमा, अनुसन्धान हुँदैनमा कोही दोषी हुने होइन । सरकारको, प्रहरीको, सम्मानित अदालतको आ-आफ्नो कार्यभार हुन्छ । जिम्मेवारी हुन्छ । सबै निकायले स्वतन्त्रतापूर्वक आ-आफ्नो कार्यभार पूरा गर्न पाउँनु पर्दछ । फेरि आफैँ दुई-दुई पटक गृहमन्त्री भइ सक्नु भएका रवि लामिछाने जस्ता होनहार नेता तथा वैकल्पिक शक्तिको रूपमा उदाएको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका नेता, कार्यकर्ताहरु यी विषयमा बढी नै जानकार होला भन्ने आमजनको अपेक्षा छ । आगे हजुरहरूकै मर्जी ॥

तपाईंको पार्टीद्वारा परिचालित भइरहेको भैंडा जमातले सोसल मिडिया त प्रदुषित गरेकै छ, जसले अश्लील, छाडा र यहाँ लेख्नसम्म नसकिने शब्दमा गालीगलौज गरेर संसदीय समितिका सभापति, वकिल, पत्रकार, यतिसम्म कि न्यायाधीशलाई सम्म प्रशंसा र गाली दुबै गरिरहेको छ ।

ठोकरे भन्न सकिन्छ- दिनेश त्रिपाठीमाथिको आक्रमण सहकारी टगहरूले गरेको हो । तिनलाई पीडितको पक्षमा बोल्ने, लेख्ने र बहस पैसो गुने जो कोही व्यक्ति सैथ्य हैनन् । म फेरि पनि भन्न चाहन्छु- विरोधि स्वरलाई सुनिएन भने लोकतन्त्र सखाप हुन्छ । सामाजिक सदभावलाई जोगाउँन सकिएन भने सामाजिकता नष्ट हुन्छ । आरोप लापेमा, अनुसन्धान हुँदैनमा कोही दोषी हुने होइन । सरकारको, प्रहरीको, सम्मानित अदालतको आ-आफ्नो कार्यभार हुन्छ । जिम्मेवारी हुन्छ । सबै निकायले स्वतन्त्रतापूर्वक आ-आफ्नो कार्यभार पूरा गर्न पाउँनु पर्दछ । फेरि आफैँ दुई-दुई पटक गृहमन्त्री भइ सक्नु भएका रवि लामिछाने जस्ता होनहार नेता तथा वैकल्पिक शक्तिको रूपमा उदाएको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका नेता, कार्यकर्ताहरु यी विषयमा बढी नै जानकार होला भन्ने आमजनको अपेक्षा छ । आगे हजुरहरूकै मर्जी ॥

तपाईंको पार्टीद्वारा परिचालित भइरहेको भैंडा जमातले सोसल मिडिया त प्रदुषित गरेकै छ, जसले अश्लील, छाडा र यहाँ लेख्नसम्म नसकिने शब्दमा गालीगलौज गरेर संसदीय समितिका सभापति, वकिल, पत्रकार, यतिसम्म कि न्यायाधीशलाई सम्म प्रशंसा र गाली दुबै गरिरहेको छ ।

गढीमाईमा नगर प्रहरीद्वारा किशोरमाथि कुटपिटको प्रतिकार

दुई समाचारदाता

बारा । बाराको गढीमाई मन्दिर परिसर बिहीबार र शुक्रबार दुई दिनसम्म तनावग्रस्त रहेको छ ।

महागढीमाई नगरपालिकाका नगर प्रहरीले बरियारपुरका ४/५ जना कोशोरहरूमाथि कुटपिट गरेको घटनालाई लिएर स्थानीयले प्रतिकार गरेपछि स्थिति तनावग्रस्त बनेको छ ।

गढीमाई मन्दिर परिसरमा नगर प्रहरीले केही किशोरहरूमाथि कुटपिट गरेको आरोप छ । स्थानीयले जनाए अनुसार किशोरहरूले मन्दिरमा परेवा समेतको विषयलाई लिएर प्रहरीको आक्रामक व्यवहार देखाएको छ । घटनापछि स्थानीयले शुक्रबार बिहान नगर प्रहरीलाई कुटपिट गर्न खोज्दा स्थिति तनावपूर्ण बनेको थियो ।

घटनाले उग्र रूप लिएपछि स्थानीयहरूले गढीमाई मन्दिर परिसरमा रहेको विवाह

मण्डपमा महागढीमाई नगरपालिकाका मेयर उपेन्द्र यादव र नगर प्रहरीलाई घेराबन्दीमा राखेका थिए । उनीहरूले प्रहरीको कुटपिटबाट प्रकाश कुशवाहा र दिपक कुशवाहालगायतका किशोरहरू घाइते भएका छन् ।

घटनास्थलमा खटिएका जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाराका प्रहरी नायब उपरीक्षक

नवराज सापकोटा नेतृत्वको टोलीले मेयर यादव र नगर प्रहरीलाई सुरक्षा प्रदान गरेको थियो । उनले बताए अनुसार अपराहन ३:३० बजेतिर स्थानीयलाई तितरबितर गर्दै घेराबन्दीबाट मेयर र नगर प्रहरीलाई मुक्त गराइएको छ ।

पीडित परिवारजन र स्थानीयवासीले मेयर यादव र नगर प्रहरीलाई

बालबालिकामाथि कुटपिट गरेको भन्दै प्रतिकारमा उत्रिनु परेको बताए । स्थानीय सत्यनारायण महतोले मेरो नातिसहितका बालकलाई निलडाम हुने गरी कुटपिट गरेको दुःखेसो पोखे । मेयर यादवले नगर प्रहरीको आडमा यस्ता गतिविधि गर्दै आएकोले यो विरोध अपरिहार्य रहेको बताए ।

बरियारपुरका वडाध्यक्ष मनोज गुप्ताले नगर प्रहरीले मन्दिरमा चढाइएका परेवा संगठनका संयोजक मनोजकुमार पासवानले जानकारी दिए । यही माघ १४ गते जनकपुरधाममा कोणसभा गरेर राष्ट्रियस्तरको आन्दोलनका कार्यक्रम घोषणा गर्ने उनले बताए ।

उनले भने, 'हामी माघको ७ वा ८ गते पत्रकार सम्मेलन गर्छौं । त्यसमा आन्दोलनको विषयमा विस्तृत जानकारी दिन्छौं । उनले अघि थपे भने, 'माघ १४ गते प्रदेशका आठ वटै जिल्लामा प्रदर्शनपछि जनकपुरधाममा

मारवाडी महिला मञ्चको अध्यक्षमा शारदा देवी अग्रवाल

दुई समाचारदाता

जनकपुरधाम । मारवाडी सेवा समिति अन्तर्गतका मारवाडी महिला मञ्च जनकपुरधामको निर्वाचनबाट सर्वसम्मत रूपमा शारदा देवी अग्रवाल निर्वाचित भएकी छन् ।

सो मञ्चको निवर्तमान अध्यक्ष दीपा चौधरी रहेकी छन् भने उपाध्यक्षमा रञ्जु शंभर, महासचिवमा रितु अग्रवाल, सचिवमा स्तुति सराफ र कोषाध्यक्षमा नाजुक अग्रवाल जैन सर्वसम्मत निर्वाचित भएकी प्रमुख निर्वाचन अधिकृत निर्मल कुमार्

चौधरीले जानकारी दिए । त्यस्तै कार्यकारिणी सदस्यहरूमा सिमरन भुम्भुनवाला, दीपा चौधरी अग्रवाल, नेहा मोहनका,

रिचिता सिधानिया, इतिका टिक्वेवाल खेतान र सरिता अग्रवाल सर्वसम्मत रूपमा निर्वाचित भएकी प्रमुख निर्वाचन अधिकृत चौधरीले बताए ।

रेक्टरमा डा.पण्डित नियुक्त

दुई समाचारदाता

जनकपुरधाम । मधेश स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको रेक्टरमा डा. रामनरेश पण्डित नियुक्त भएका छन् ।

अध्ययन-अध्यापनको लामो अनुभवी रहेका नवनि्युक्त रेक्टर डा.पण्डित प्रोफेसर पनि हुन् । प्रादेशिक अस्पताल जनकपुरको डाइरेक्टर रहीसकेका डा.पण्डित गाइनोमा विशेषज्ञ रहेका छन् । प्रतिष्ठानका रेक्टर डा.अंकुर साह उपकुलपति नियुक्त भएदेखि नै सो पद रिक्त रहेको थियो । सम्पूर्ण

मापदण्ड पूरा गरेका नवनि्युक्त डा.पण्डित यस पदका लागि अम्बल पनि छन् । मधेश प्रदेश सरकारको पूर्ण स्वाभिमत्त्वमा रहेको मधेश स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानले हाल जनरल

सर्जरी, गाइनो-इन्टरनल मेडिसिनमा स्नातकोत्तरको अध्ययन गराइरहेको छ ।

सोयता पुगेका दक्ष, अनुभवीलाई मात्र नियुक्ति गरिने मधेश प्रदेश सरकारले जनाउँदै आएको थियो । सरकारले मधेशको गौरवको योजनामा राखेको मधेश स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानले छोटो समयमै द्रुत उपलब्धि प्राप्त गरेको दावी गर्दै आएको छ । रेक्टरको नियुक्ति भएपछि एमबीबीएसको अध्ययनमा सहज हुने विश्वास लिइएको छ ।

कोणसभा गर्छौं । कोणसभामा राष्ट्रियस्तरको कार्यक्रमको घोषणा गर्छौं ।

सरकारले मिटरब्याज पीडितको समस्या समाधानका लागि गठन गरेको आयोगले प्रभावकारी रूपमा काम गर्न नसकेको पासवानको गुनासो छ । जिल्ला प्रशासन कार्यलयले पीडित र सल्लाहकार वार्ता गराउन छोडेको उनले बताए । उनले भने, 'पूर्व-न्यायाधीश

गौरीबहादुर कार्कीको अध्यक्षतामा बनेको आयोग हुँदासम्म राम्रै काम भइरहेको थियो । दुई पक्षलाई बोलाएर वार्ता गराउने कामहरु पनि तीव्र रूपमा भएको थियो । अहिले सिडियो कार्यालयहरूमा छलफल गर्न रोकिएको छ, साहृहरूले पहिले भएको सहमति पनि मानिरहेका छैनन् । मिटरब्याज पीडितको समस्या समाधान हुनुभन्दा भन्ने बलिभरहेको छ ।'

सामाजिक सञ्जालको सदुपयोग गरौं

सामाजिक सञ्जालको अधिक प्रयोगले व्यक्तिमा एक्लोपन, परिवारमा अविश्वास र कलह तथा सामाजिक सद्भाव खल्बल्याउन सक्छ,

- सामाजिक सञ्जाललाई सकारात्मक विचार र प्रेरणा फैलाउने माध्यमको रूपमा प्रयोग गरौं,
- अनावश्यक र नकारात्मक सामाग्री, पोष्ट र शेरार नगरौं वा नराखौं,
- स्मार्टफोनको अत्यधिक प्रयोगबाट बालबालिकालाई जोगाऔं,
- सामाजिक सञ्जाललाई सामाजिक सद्भाव, सहिष्णुता कायम गर्ने माध्यम बनाऔं ।

